

Telefon: (416) 530-4222
Denní zpravodajství
a záznamník: (416) 530-0202
Fax: (416) 530-0069
E-mail: brezina@io.org

(Registration/Sales Agreement # 10 121)

**Datum dokdy jsou noviny
předplacené je
v pravém horním rohu štítku!**

**Modré štítky říkají, že není zaplacené
předplatné. Žluté, že naše noviny
dostáváte naposledy.
Předplatné na jeden rok je 22 \$.
Cena 1 \$**

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No.16.

(120.)

Vol. 6.

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

Thursday,

August 15,

1996

BLESKOVKY - SRPEN '68

Z deníků Honzy a Zlaty

15. srpen

Zlata letí do Kalifornie za Zdenkou. Narodil se nám první vnouček. Trochu ji závidím. Jenda, můj syn, mi čte myšlenky a říká, jaká škoda, že tam nemůžeme letět všichni.

20. srpna

Dokončil jsem práci a jdu spát dost pozdě. Někdo zvoní u dveří. Divám se na hodiny - jsou dvě ráno. Soused mi rozčileně říká, abych zapnul rádio. Jedou prý na nás Rusáci. Sovětské tanky jedou na Prahu. V tom slyším hučet letadla. Do rána nespím.

21. srpen

V Praze je zmatek. V ulicích sovětské tanky a vojsko. Lidi na ně křičí, nadávají, někteří pláčou. V rádiu poplašné zprávy. Stále si telefonujeme s přáteli. Jenda zmizel s fotoáskem do ulic. Bojím se o něj.

21. srpen

Jsem na návštěvě u Zdenky. Je krásné kalifornské léto. Hlídkám v zahrádce své první vnouče a suším pleny. Obdivuji stromky se zlatými pomeranči. Volám ji, aby nás přišla vyfotit, když náhle Zdenka křičí z okna, abych rychle přišla a rozčileně povídá o nějakých sovětských tancích, o invazi, že se tam střílí. Plenka mi padá z ruky. Letíme k televizi a slyšíme „Kde domov můj“. V Los Angeles? Ukazují Václavské náměstí plné rozhořčených lidí, někteří pláčou. U Svatého Václava je řada sovětských tanků, u musea se stíhají. Se Zdenkou v náručí pláčeme. V hlavě mi blasknou divoké představy. Honzu už vidím ve vězení a Jendu, vášnivého fotografa, jak totí v ulicích a je zastřelen. V panice se tvrdohlavě rozhodnu: musím okamžitě domů je nějak chránit.

23. srpen

Jenda přišel domů a říká, že se s kamarádem a jeho ženou rozhodli odejít. Dávám si jeden den na rozmyšlenou, jestli pojedou s nimi. Nespím ani minutu.

24. srpen

Odjedu také. Stejně by na mě asi čekalo vězení. Děvčata jsou stejně venku, mám kam jít. Budeme na tom lépe, než mnoho ostatních, co nám už odjeli. Čekáme v dlouhé frontě na víza do Vídně. Nikdo moc nemluví. Ustarané, napnuté tváře. Konečně jsme na řadě. Úředník se nás ptá na důvod cesty. Jedeme tam na dovolenou, odpovídáme. Dostali jsme víza!

25. srpen

Píšu Zlatě a Zdence dlouhý dopis. Dávám Zlatě instrukce, aby čekala v Los Angeles, dokud se neozve. Pošta do ciziny je přerušena. Přítel právě odjíždí do Německa a slíbuj, že dopis okamžitě po příjezdu zašle. Balíme jen to nejnútější. Spalují veškeré papíry, které by se neměly dostat do nežádoucích rukou. Klíče dávám naší domovnici. Jedeme. Ještě, že naše Škodovka celkem funguje. Pozdě v noci vyjíždíme do Vídně.

25. srpen

Zdenka mě nechce pustit. Přesto již v 5 hodin sedím na letišti v Los Angeles a čekám na nějaké letadlo do Evropy. Ruzyň je prý zavřená. Konečně sedím v letadle do Vídně. Soustavně vzlykám a letuška mi nabízí brandy.

26. srpen

Rychlík z Vídně do Prahy je skoro prázdný. Průvodčí se na mě divně dívá: „Vy jedete do Prahy?“. Kroutí hlavou. Divám se z okna na projíždějící vlaky z Prahy. Jsou přeplněné. V Praze se mě taxikář ptá: „Odkudpak jedete? Z Vídně?“. Kroutí hlavou. Panikařím čím dál tím víc. U našeho domu mě domovnice vítá: „Ženská, co tady proboha děláte?“. S tísející se rukou otvírá dveře. Náš byt je podivně tichý. V krbu je plno spálených papírů a skříně jsou poloprázdné. Zničené klesám na židli. Honza a Jenda jsou pryč!

27. srpen

Konečně nás usadili ve sběrném táboře. Veliká ponura místnost, na betonové podlaze desítky matrací, hloučky lidí tiše debatují, vyplašené tváře. Trochu mě mrazí v zádech. Připomíná mi to dobu strávenou v Terezíně. Několikrát denně nám hlásí, které země ještě přijímají emigranty. Kluci jsou v docela dobré náladě. Žertují a dívají se po děvčatech. Dělá mi to dobře. Neustále posloucháme rádio. Zprávy z Prahy jsou špatné. Večer hraje na matraci karty.

28. srpen

Ležím v posteli. Nervy mi vypnuly a doktor mi předepsal prášky. Přátelé mě utěšují. Snad prý jsou na horách u mé sestry. Nebo na chatě. Telefonuji, hledají. Při každém zazvonění vyskočím z postele jak pomatená.

5. září

Ráno je v táboře vzruch. Přišli z Vídeňské televize a ptají se po mně. Nejdříve se mnou mají krátký pohovor a potom mě žádají, abych večer promluvil v televizi. Jsem z toho trochu nervózní, ale před kamerou se uklidňuji. Poprvé po dlouhých letech konečně a volně říkám co si myslím, své názory na komunismus, na Moskevskou invazi! Mám krásný pocit.

6. září

Ráno mě volají do kanceláře. Všichni se radujeme, že už asi pojedeme. Čeká tam na mě ale zpráva, abychom se ihned vrátili domů, že manželka je těžce nemocná. Jsme přesvědčení, že je to na nás chyták. Zlata je přece v Kalifornii! Preci jenom volám domů. Po dlouhých

pokusech se mi opravdu ozve Zlata! Než ji mohu něco říct, hystericky vzlyká, stále opakuje, abychom se k ní vrátili, že má pro nás dárky od Zdenky a že se tam bez nás zblázní. Uvědomuji si, že je opravdu s nervy pryč. Jen jí stačí říct, aby ihned odjela ke strejdovi farář do Budějovic a tam počkala, telefon se odmlčí.

6. září

Ráno zvoní telefon. Letím k němu jako splašená. Slyším Honzy hlas! Červený Kříž je konečně našel! Jsou ve Vídni! Ve sběrném táboře. Byli tam v ten samý den, co jsem Vídní projížděla! Jsem tak rozčilená, že nevím co říct, jen beže smyslu stále opakuji, aby se vrátili, co tam proboha budou dělat, že mám pro ně dárky od Zdenky a že bez nich nemohu žít. Nezdáříte se vzlykám. V přerušovaném telefonu jen slabě slyším Honzu říkat, abych hned jela ke strejdovi do Budějovic a v tom je telefon hluchý.

7. září

Vracíme se a jedeme do Budějovic. Doufáme, že tam Zlata bude a že se nám snad podaří společně znovu odjet. Večer přijíždíme ke strejdovi na faru. Přivítání se Zlatou je dojemné. Strejda s tetou mě vítají s vystrašenou tváří. Včera večer mě prý viděli ve vídeňské televizi! Celý večer dumali o tom, jak mě varovat, abych se nevracel. Prý jsem vlezl do lví klece, říká teta. Teprve teď si plně uvědomuji moji situaci.

7. září

Sedím u stolu s tetou a strejdou a něco polykám. Najednou se pod okny ozve zapískání. Naše znělka! Vyskočím, až převrátím židli. Letím po schodech otevřít dveře. Oba se na mě smutně usmívají. Dívce je objímám.

8. září

Přes velké riziko musíme zpět do Prahy. Zlata je opravdu dost v šoku, neschopná dobrodružné cesty. Nemá víza.

12. září

Zlata se cítí lépe, jde na rakouské vyslanectví pro víza. Napnutě čekáme a oba s Jendou máme nervy na drátku. Jsou už 3 hodiny odpoledne. Zlata se vrací a v ruce mává vízem! Zase balíme.

13. září

Vyjíždíme z naší ulice s napěchovaným přívěskem. Sousedé se smutně dívají z okna. „A kampak jedem?“. Ptá se domovní důvěrník. „K sestře do hor“, odpovídám nervózně.

14. září

Pozdě večer a prší. Pohraničář v pláštěnce nám prohlíží papíry: „Raďte vystoupit z auta a pojdte se mnou.“ říká seriózně. Zlata s Jendou ani nedýchají a já mám co dělat, abych vylezl z auta. Pohraničář sundává kapuci a já v něm poznávám bývalého spolužáka. Směje se a gratuluje mi k projevu ve Vídeňské televizi. Pak jen mávne rukou, abychom už mazašli. Za hranicemi se mi ruce tak rozřesou, že nemohu ani řídit. Zastavuji a kouřím dvě cigarety za sebou. Zlata křičí z plných plic směrem na západ: „Zdenko! Už jsme venku!“. Otáčím se zpět a mám strašnou chuť na ně zařvat: „Vy rudi holomci!“

Zlata Novotná

Poznámka redakce: Po odjezdu Novotných a po srpnových bouřích k. 1. výročí okupace se počátkem října 1969 uzavřely hranice na dalších dvacet let.

satellite 1-416

Registration/Sales Agreement
10 121

P.P.I.C. Accounts # 923 98-99
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Toronto: Telefon: (416) 530-4222
Denní zpravodajství a záznamník:
(416) 530-0202, Fax: (416) 530-0069
E-mail: brezina@io.org

Pražská adresa: ABE/Hombre,
Poštovní schránka 32, 108 00 Praha 10
Tel.: (422/02) 782-2964 a 782-2965
Tel./Fax/Záznamník: 77 09 29

Aleš Brezina - redaktor;

Advertising rates:

1.30 CDN \$ per line/col.

(15.60 per inch/col.)

Předplatné: v Kanadě \$ 22,-
pro ostatní svět \$ 30,-

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church), 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 10.00. Středeční biblická hodina v 19.30, tel. (416) 767-2027 nebo (905) 454-4610.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17.00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church): Bohoslužby pouze anglicky, neděle v 11.00 (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metodě (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5215 Springbok Cres., Mississauga, Ont. L4Z 3J8. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) v St. Jude School, 175 Nahani Way, Mississauga. Duch. správce: Farán: V. Dančo S.J. a P. Záhoranský S.J., tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10.30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. František Blažek. Tel.: 532-5272.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul), 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. Rev. Ladislav Kozák. Bohoslužby neděle 9.30 (angl.), 10.45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce J. Papulay, tel. 531-4836. Bohoslužby 9.00 angl., 10.30 slov.

Rímsko-katolícké bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery, neděle 11 hodin
Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin

London: Holy Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: Rev. J. Šach, St. Adalbert R.C. Mission, tel. (416) 529 1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hinchey) 3. neděle v 9.00.

FLIGHT CANCELLED

Jiřina Fuchsová-Los Angeles

Bylo jich 230. Vylétěli z New Yorku v 20:19 a mířili do Paříže. O nějakých dvaceti minut později je pohltilo teplé moře. Moře v němž jsem se před třiceti lety koupávala. Pohltilo všechny životy, minulost, budoucnost, plány a naděje pasažérů jednoho zaoceánského letadla.

Amerika a svět jsou v šoku. Jsme vždycky v šoku, stane-li se to náhle a veřejně, v televizi. Pozorujeme ohrožená sedadla klesající nahoru a dolů na vlnách Atlantiku a jsme v šoku.

Život je drahocenný, stává se drahocennějším vždy, když si všichni hromadně tváří tvář smrti uvědomíme, že nikdo z nás tu nemusí být dnes večer, zítra, pozítří, za půl roku.

Ve skutečnosti ovšem smrt jako taková je pouze druhou stranou mince zvané život. Denně někde umírají lidé. Někdy náhle, nečekaně, jindy umírají dlouho, tiše, možná nepozorovaně, někdy nachoroby těla, jindy na choroby duše. Někdy na obojí.

I já jsem v šoku. Říkám si: „A my Češi v zahraničí jsme v šoku už sedm let. Jsme v šoku denně. Někdy umíráme, my sedmdesátníci, šedesátníci, ano i čtyřicátníci.“ Vzpomínám si na Kryla.

I my Češi žijící v zahraničí jsme se kdysi jaksi kamsi vydali z bodu A, nazvěme jej svou vlastí, domovem, do širých dálek. Většina z nás jsme prožili životy daleko od tohoto domova. Dnes, jako letadlo vylétající z bodu A máme v našem FLIGHT PLANU inapsáno jako POINT OF DESTINATION: Česká republika. Posledních téměř sedm let se snažíme, především duchovně, ale v mnohých případech fyzicky doletět do místa B. Domů, do vlasti.

Máme novou vládu. Máme nový parlament. Část židovského majetku byla exekutivně navracena, část zbývá dokončit. Začíná se vracet majetek církvím a dobročinným spolkům. A zatím i v České republice žijí dodnes tisíce jednotlivců, jejichž majetky nebyly dosud vráceny. Žijí tisíce bývalých politických vězňů, na které v tom hrnci republiky, jejíž poslanci si už zase zdvojnásobili platy a o níž Václav Klaus všude prohlašuje, že je přece tak chudá, se spravedlnosti jaksi nedostalo.

A zatím, za hranicemi republiky, žijí tisíce Čechů, kteří se kdysi vydali z bodu A a bláhově po většinu svých životů věřili, že po návratu SVOBODY A DEMOKRACIE do Československa, budou se jednou moci

vrátit do bodu určení, do bodu B, do bodu, za kterým ať na půdě České republiky, ať za jejími hranicemi, budou zákonitě moci být těmi, jimiž se narodili: občany své země, jejíž nově ustavená vláda prohlašuje ve svém programovém prohlášení, že chce vytvářet takový stát, který by fungoval jako záruka osobní svobody občanů a jejich občanských práv... a jako ochránce hodnot, které považujeme za důležité.

Dovlnu Long Islandu spadlo ve středu 17. července 1996 zaoceánské letadlo. Amerika i Francie mají zármutek, svět se s oběma modlizať náhle zemřel. Ve starém Římě na znamení smutku senátoři na fóru veřejně trhali svá roucha. V Americe se dnes za oběti slouží mše.

Po světě žijí tisíce a tisíce bývalých Čechoslováků, obětí nacistického i komunistického násilí. Směřovali a dosud směřují, z rodné vlasti východního bodu A, do bodu určení. Opět domů. Pro jednoho po druhém přichází Smrt-kmotřička. Neumírají náhle jako pasažéři jediného letadla včera nedaleko New Yorku. Umírají po léta, daleko jeden od druhého, daleko od vlasti. Jejich místo určení: DOMOV, jim bylo vzato prvním českým parlamentem, ministři, soudci byrokraty v Hodkovičkách nebo v Plzni. Jejich FLIGHT WAS CANCELLED.

Jejich smrti jsou zaznamenávány nejbližšími pozůstalými a hrstkou věrných přátel. Čechů spoluexulantů. Šok jejich smrti není vidět v televizi. Odehrává se v skrytu.

Po Americe se dnes slouží mše svatá za 230 ubohých pasažérů jednoho letadla. Pan prezident dělá projev. Kandidát na prezidenta dělá projev. Senátoři ve Washingtonu spěchají ze slyšení na slyšení o bezpečnosti, na rokování, jak zabránit podobným neštěstím. Na jednání o tom či onom.

V přístavní hale ČESKÝ DOMOV, na návštěvi společného zahraničního letadla jménem EXIL, je dnes také zdrcující nápis: FLIGHT CANCELLED.

V České republice se nad tím spoluobčané ani nepozastaví. Vládní činitelé si pochvalují, že letadlo EXIL zmizelo z radaru, alespoň mají o starost méně. Pozorují to denně tak, jako denně počítám ty, kdo tiše, jeden po druhém, palubu svého letadla opouštějí.

A nevidím, že by si poslanci v českém parlamentu na znamení smutku trhali svá, byť snad ani ne římsky bětorskou, roucha.

V L.A. 18.7.1996

Poděkování

Pani Sláva Cornová s rodinou děkuje všem přátelům a známým za projevenou soustrast a také za květiny, které věnovali při pohřbu jejího manžela Jiřího Corna.

+++

Zemřel Štefan Lesso

V nedožitých 95 letech, dne 27. června 1996 odešel z krajaňského života ve Winnipegu jeden výmačný pionýr, vlastenec a bojovník za práva Čechů a Slováků ve dvořeč. odbojích br. Štefan Lesso.

Narodil se 13. srpna 1901 v Ostrově na Košicích na východním Slovensku. Do Kanady přišel v roce 1927 jako zemědělský dělník na pomoc se žnovými pracemi v prérích. Později se usadil ve Winnipegu, kde se oženil s dcerou emigranta Angelou Strnadovou. Svoji píli za pomoci své ženy si vybudoval kožedělnickou živnost The Steven Fur Co. kterou provozoval od roku 1950 až do svého důchodu v roce 1972.

Okamžitě po svém příchodu do Winnipegu se zapojil do práce v Československé podporující jednotě (zakl. roku 1913). V roce 1929 se stal zakládajícím členem Sokolské jednoty Štefaník ve Winnipegu, v níž byl aktivním členem v různých funkcích až do jejího zániku v roce 1968.

V roce 1939 se stává zakládajícím členem odbočky Československého národního sdružení ve Winnipegu, která má 124 členů. Toto sdružení navazuje na první odbočku ČSNS v Kanadě, vzniklou v I. světové válce, s jejímiž některými žijícími členy Štefan Lesso spolupracuje.

V době II. světové války se stává sekretářem československé vojenské mise ve Winnipegu. V roce 1941 je se svojí manželkou za odbočku ČSNS iniciátorem první pouliční sbírky ve Winnipegu „Tag Day“ ve prospěch čs. odboje. Byla to první sbírka, která se konala veřejně v kanadském městě. V lednu 1955 na výzvu Ústředí ČSNS v Kanadě a speciálně br. Oty Hory z Ottawy k zakládání odboček, stává se br. Štefan Lesso předsedou přípravného výboru na zakládání odbočky ČSNS ve Winnipegu.

Přes svůj vysoký požitý věk br. Lesso jako rodilý Slovák stál v řadách Československého sdružení jako vzorný a mravní příklad československé vzájemnosti, pro kterou celý život pracoval a ve kterou nepřestal věřit.

Před dvěma lety na Kongresu ČSK ve Winnipegu byl br. Lesso odměněn za svoji celoživotní práci Masarykovou cenou. Na pohřbu 2. července 1996 se za naše krajany rozloučil se zesnulým br. František Hlubuček.

-ek

Ing Rudolf Sušaník - 75

V těchto dnech se dožívá 75 let člen torontského slovenského evanjelického sboru svatého Pavla inženýr Rudolf Sušaník. Vystudoval Vysokou lesnickou a polnohospodářskou školu v Košicích a po absolvování vojenské služby studoval v Paříži, odkud odešel v roce 1949 do Saskatchewanu. Titul Master of Forestry získal v květnu 1954 na University of British Columbia ve Vancouveru. V roce 1962 se oženil. V Torontě pracoval šestnáct let v dřevářské firmě Home Lumber Ltd. Od roku 1971 do roku 1988 vedl a spravoval dřevářskou velkoobchodní firmu Tatra Lumber Ltd. S manželkou Mariannou tráví stáří mezi Torontem a Floridou, kam si jezdí odpocíhnout.

Oprava:

V minulém čísle, v naší soutěži jsme uvedli u vítěze místo čísla 165, číslo 145. Za tiskovou chybu se omlouváme.

BLUES*RECITACE*FOLK*JAM SESSION

Umiš hrát či zpívat? Přijíždě!

Neumíš? Já taky ne!

Takže všichni, co se neumíte nudit, jsou zváni!

Máš oblíbené CD?

Dones ho!

Umiš recitovat, znáš flipy, tak to nezapomeň a dojdi!

KAŽDÝ PÁTEK VEČER V KLUBU!

Apple Griddle Restaurant

2872 Dundas St. West., Toronto

Tel.: (416) 766-4421

ROCK*HUMOR*POLKA

Torontská odbočka ČSK

Odbočka pořádá setkání se zajímavými politickými osobnostmi a kulturní akce. Mimo to zasílá členům výběr z článků, které vyšly o ČR a SR v severoamerickém tisku.

ČSK, 1542 Bloor St. W. # 1, Toronto, Ont., M6P 1A4

Tel.: (416) 530-4222; Fax: (416) 488-8248

Informační a imigrační středisko ČSK

740 Spadina Ave., Toronto, Ont. M5S 2J2

Tel.: (416) 925-2241, Fax 925-1940

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-4646

Denní kronika

23.7.1996

Špilberku hrozí, že ztratí statut národní památky

Brno-In/LUDEK NAVARA-Hradu Špilberk v Brně hrozí, že ho vláda vyškrtne ze seznamu národních kulturních památek, protože se jeho původní podoba významně změnila při přestavbě. Hrad Špilberk, který se opravuje od roku 1984, změnil svou podobu poté, co stavbaři nedávno opravili část hradního paláce a vztýčili nad ním napodobeninu gotické střechy, čímž se výrazně změnila i silueta hradu. Kdyby však Špilberk ztratil statut národní kulturní památky, pravděpodobně ustane příliv státních financí na jeho opravu a přestavbu by asi musela dokončit brněnská radnice, již hrad patří. Pokud úředníci ministerstva kultury vyhoví podnětu památkářů a doporučí hrad ze seznamu vyřadit, bude to první případ, kdy historická stavba ztratila statut památky kvůli přestavbě. Zatím ze seznamu nejceněnějších pamětihodností mizely jen stavby, které byly památkami prohlášeny proto, že byly spojeny s dělnickým hnutím. Pracovníci oddělení památkové péče ministerstva kultury Jaroslava Steklou uvedla, že o Špilberku by mělo být rozhodnuto do měsíce a pak ministerstvo oznámí svůj postoj vládě. Podněl k vyškrtnutí Špilberku ze seznamu památek dali památkáři z Českého Krumlova. "Stavební akce je podložena pouze domnělou představou architekta. Takto znetvořená památka už nepatří k nejvýznamnějším architektonickým pokladům," uvedl. Podle nich je dostavba brněnského hradu příliš drahá a peníze při opravách jiných památek chybějí. Stát na hrad vydal už čtvrt miliardy korun. Znalci, kteří o dostavbě rozhodli, nevěří, že ministerstvo návrhu vyhoví. "Je to snůška polopravd. Ti lidé chtějí, aby Brno ztratilo dotaci," řekl Zdeněk Chudárek z pražského památkového ústavu, který dostavbu hradu řídí. Rekonstrukci nejsou nadšeni ani pracovníci Muzea města Brna, jež na hradě sídlí, ale ztrátu statutu odmítli. "Statut národní památky dostal hrad pro svou historii, ne pro svůj vzhled," míní zástupce vedoucího muzea Jiří Čejka. Špilberk se zapsal do historie především jako žalář národů z doby rakouské monarchie a jako nacistické vězení.

24.7.1996

Družice Magion odletí do vesmíru koncem srpna

Praha-mfd/ker-Česká družice Magion 5, jejíž start byl již čtyřikrát odložen, bude vypuštěna z kosmodromu Pleseck na severu Ruska 29. srpna. Stejně jako Magion 4, který se do vesmíru dostal loni, by měla zkoumat vliv Slunce na vnější atmosféru Země. V těchto dnech provádějí odborníci v Ústavu fyziky atmosféry Akademie věd v Praze poslední zkoušky družice před jejím odesláním do Ruska. Vedoucí projektu inženýr Pavel Triska uvedl, že družice sbírají informace o dosud neznámých jevech, které ovlivňují klima, polární záře a další geofyzikální jevy, stejně jako některé životní funkce organismů. Družice řady Magion vyvíjí Triskův tým již dvacet let. Magion 1 startoval v roce 1978. Vzhledem k finančním potížím, jimiž trpí ruská kosmonautika, se vypouštění jednotlivých těles často oddaluje, protože nejsou k dispozici nosné rakety. Start Magionu 4 byl odložen dvakrát, Magionu 5 dokonce čtyřikrát. Sestrojení a vyslání družice do vesmíru financovaly poprvé také soukromé firmy - ČSA a petrolejářská společnost Aral. V Německu přijde obdobná družice na 60 milionů marek, u nás stála podle Trisky mnohem méně. "Přesné náklady nejsou propočítány," dodal. Podle Pavla Trisky je ve světě o tyto české

družice velký zájem. V současné době posuzují zahraniční experti možnost, že by se přišli Magion vypouštět z paluby ruského Miru a amerického raketoplánu pro výzkum nejbližšího okolí. Tento projekt by se uskutečnil nejdříve v roce 1998.

Lékař spáchal sebevraždu poté, co přišel kvůli nedbalosti o práci

Plzeň-mfd/JAN ČECH-Den poté, co Krajský soud v Plzni zbavil lékaře Josefa Lejhance na pět let možnosti pracovat jako gynekolog, spáchal tento devětačtyřicetiletý muž v sobotu v noci sebevraždu. Na ložce na rybníku mezi Mantovem a Vstříšinou v Plzeňsku si vpíchl smrtící jed do levého předloktí, a definitivně se tak zbavil problémů, které ho pronásledovaly od roku 1994. Tehdy totiž v jeho péči na gynekologicko-domažlické nemocnici zemřela čtyřladvacetiletá pacientka a soud v pátek minulého týdne rozhodl, že se tak stalo po hrubé Lejhancově nedbalosti. Ten květnové noci před dvěma lety jako privatní gynekolog držel ve vedlejším pracovním poměru službu v nemocnici, kde předtím pracoval jako primář. Při službě stanovil chybnou diagnózu u pacientky a nevěnoval jí patřičnou pozornost. Mladá žena, u níž nepoznal mimoděložní těhotenství, ztratila dva litry krve a zemřela. Okresní soud v Domažlicích za to Lejhance letos v únoru odsoudil k patnácti měsícům podmíněně a na dva roky mu zakázal práci v nemocnici, nikoliv však v jeho soukromé gynekologické praxi. Po odvolání státního zástupce a současně po odvolání Josefa Lejhance, který od začátku vinu na smrti pacientky odmítal, se případem zabýval Krajský soud v Plzni. "Odvolání Josefa Lejhance jsme zamítli a trest zpřísnili. Vedle trestu odnětí svobody na dva roky podmíněně jsme mu zakázali na pět let výkon povolání lékaře gynekologa vůbec, tedy nejen v nemocnici, ale i v jeho privatní praxi a jinde," řekl předseda senátu Josef Baxa a dodal, že původní verdikt z Domažlic lékaře zásadně nepostihoval. Nemocnice totiž s doktorem Lejhancem ukončila spolupráci hned po tragédii mladé pacientky a v privatní praxi gynekolog ordinoval hned na několika místech. "Myslím, že bez práce zůstat nemusel. Mohl se uplatnit třeba ve zdravotnické administrativě, ve službách zdravotní pojišťovny či jako dealer farmaceutické firmy," konstatoval Baxa a připustil, že po vynešení rozsudku v pátek odpoledne minulého týdne byl pravomocně odsouzený lékař viditelně zaskočený. Gynekolog Josef Lejhane byl podle mínění svých kolegů uzavřené povahy a po tragédii se jeho osamělost ještě prohloubila. "Bývali jsme kamarádi, ale co se stal ten případ, přerušil s námi styky. Když měl někoho z nás poikat na chodníku, tak se vyhnul, nechodil ani na pravidelná setkání kolegů. Zřejmě ho umřel pacientky těžce zasáhlo," řekl domažlický gynekolog Zdeněk Hejman a potvrdil, že ani po neštěstí neměl Lejhane o práci nouzi. "Se svými potížemi se ale - pokud vím - nikomu z kolegů nesvěřoval," dodal. Lejhane se o sebevraždu pokusil už jednou, krátce po smrti pacientky, když se jeho případ stal středem zájmu sdělovacích prostředků.

25.7.1996

Štěpán senátorem?

Praha-In/Elk-Strana československých komunistů se aktivně zúčastní voleb do Senátu asi v šesti volebních obvodech, oznámil včera její předseda Miroslav Štěpán. Kandidovat za ni budou mimo jiné sám Štěpán, spisovatel Alexej Pludek a člen představenstva Jiří Matějka. SČK nepostaví své kandidáty ve volebních obvodech, kde bude kandidovat Strana demokratické levice.

M. Odložil dostal čtyři roky

Šumperk-In/Petra Ševčíková-Za smrtící úder poslal na čtyři roky do věznic s ostrahou Okresní soud v Šumperku Martina Odložila, syna olympionika Josefa Odložila a členky Mezinárodního olympijského výboru Věry Čáslavské. Petra Ševčíková Martin Odložil před třemi lety na diskotéce v hostinci U Cimbury v Domažovicích Bělé pod Prádem na Jesenicku udeřil pěstí do obličeje svého otce, olympionika Josefa Odložila, který si po pádu na zem způsobil smrtelné zranění. Senát Okresního soudu v Šumperku uznal jedenadvacetiletého studenta práv Martina Odložila vinným z trestného činu ublížení na zdraví s následkem smrti a odsoudil ho k nepodmíněnému trestu vězení na čtyři roky. Soudkyně Alena Hudcová v odůvodnění rozsudku uvedla, že nelze vyloučit ovlivnění svědků, kteří vypovídali ve prospěch Martina. Proto soud považoval za slázející výpověď Kateřiny Dobrášové, která jako jediná popsala úder Martina do tváře jeho otce a následný pád. Její tvrzení podpořil před soudem svědek Pavel Ondruš. Trest mohl být tvrdší, řekl LN krátce po vynešení rozsudku poškozená vdova Eva Odložilová, která se s Martinem Odložilem bude ještě soudit o náhradu škody. Martin Odložil odmítl rozsudek komentovat. Všechno, co jsem soudy řekl, média zkreslila a nakonec se to obrátilo proti mně, poznamenal. Martinova obhájce Jiřího Teryngela rozsudek překvapil a zklamal. Podle mého názoru soud jednostranně vyhodnotil důkazy v neprospěch obžalovaného a okolností, že šlo o jednání v nutné obraně, byla zcela pominuta, řekl Teryngel, který se jako jediný hned proti rozsudku odvolal. Státní zástupce, obhájce Lieskovana i Eva Odložilová si ponechali zákonnou lhůtu na rozmyšlenou a k rozsudku se nevyjádřili.

26.7.1996

V houbách je stále cesium

Praha-mfd/bar, mkl- Deset let po jaderné katastrofě v Černobylu obsahují houby v českých lesích stále cesium ze spadu radioaktivního mraku, který se tehdy pohyboval nad Evropou. Státní úřad pro jadernou bezpečnost však tvrdí, že se ani v žádných milovníků hub nemusí bát o své zdraví. "Houby nejsou tak nebezpečné, aby stát musel jejich sběr regulovat nebo zakazovat. Každý se však musí rozhodnout sám, jestli je bude jíst," řekl náměstek předsedy úřadu Jan Matzner. "Houby každopádně nemohou zdraví poškodit." V Rakousku ovšem odborníci varují houbaře, aby tyto lesní plody raději nesbírali, a to zejména na úpatích hor a v horských údolích, kde je půda nejvíce zamořená. "Ve vyšších nadmořských výškách v Rakousku byl spad i několikrát násobně vyšší než v Čechách. Houby tam také není zakázáno sbírat, i když se na výskyt cesia upozorňuje," řekl Matzner. "Když se rozprostře množství cesia, které člověk sní během sezóny, do celého roku a spočítá se ozáření organismu, není nutné před houbami varovat," dodal. Ani člen České mykologické společnosti Miroslav Smolacha nevidí v požívání hub riziko. "To by někdo musel hub sníst tři sta kilo najednou," řekl. "Lidé by ale neměli sbírat houby na haldách rudných dolů a zejména kolem uranových dolů u Příbrami. Takové houby obsahují hodně cesia a také těžké kovy. Kvůli těžkým kovům by lidé neměli sbírat houby ani u silnic," řekl.

27.7.1996

Poprvé do zámku Dobříš

Dobříš-In-Tento stavební skvost vlastnil Colloredo Mansfeldové. Za druhé světové války byl sídlem říšského protektora a hned po válce se stal rekreačním střediskem pro české a slovenské spisovatele. Nikdy tak nebyl přístupný veřejnosti a jeho interiéry znalo jen pár vyznalců. Zasluhou Památkového ústavu středních Čech, který dnes zámek vlastní, byla připravena prohlídková trasa, která zájemce provede větší částí objektu.

Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy
541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;
Obch. zast.: (613) 749-3178, Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal
1305 Ouel Avenue des Pines
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Honorary Consulates of

Czech Republic

Calgary

Mr. Luboš Pešta, Q.C.
226 Market Mall Professional Centre
4935 - 40 Avenue N.W.
Calgary, Alberta T3A 2N1
Tel.: (403) 247-4730
Fax: (403) 288-6510

Vancouver

Miroslav Hermann
Tel.: (604) 661-7530

Slovenské konzuláty v Kanadě

Consular Representatives

of Slovak Republic in Canada

Vancouver, BC:
905 West 8th Avenue, Vancouver, V5Z 1E4
Tel.: (604) 732-4431, Fax: (604) 732-4439
Hours: Tuesday 14:00-16:00
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lisiak-Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Calgary, AB:
208 Scenic Glen Place N.W., Calgary,
T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543
Hours: Monday and Thursday 17:30-19:30.
Mr. Ladovít Zanzotto-Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Winnipeg, MB:
99 Grace Street, Winnipeg, R3B 0E4
Tel. and Fax: (204) 947-1728
Hours: Weekdays 9:00 - 12:00
Mr. Jozef Kiska-Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Toronto, ON:
1280 Finch Avenue West, Suite 407,
North York M3J 3K6
Tel.: (416) 665-1499, Fax: (416) 665-7488
Hours: Wednesday 18:00 - 21:00
Saturday 9:00-12:00
Mr. John Stephens-Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Montreal, PQ:
3700 rue de Montagne
Montreal, P.Q., H3G 2A8
Tel.: (514) 843-3700, Fax: (514) 987-5460
Hours: Monday and Thursday 16:00-18:00
Mr. Mark Kmec-Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Quebec

Masarykova doplňovací škola

Od 16. září: sobota: 12:30
Brockton High School
90 Croatia St., Toronto
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public
School, 61 Holmfirth Terrace
Informace: 439-4354.

Knihovna na Masarykovnu

Pondělí a pátek: 16:00-18:00
středa: 16:00-21:00.
Tel.: 431-8477

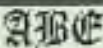
Translations

**Překlady,
tlumočení,
konzultace,
jazyková výuka**

Eva Mesticová
Tel.: (416) 922-8786
Fax: (416) 922-6540

Business

Elektronická počítačová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počkání.
Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Firma ABE

vyvinula
dvanáct nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice.
Slovenština přes
přepřadač (option).

Medical

Petr Munk

**B.Sc.D.C.
Chiropraktik**

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

Máte zdravotní problémy a uvažujete o přírodní léčbě?

**Přijďte na kliniku,
kde jsou používány tyto léčebné metody:**

Homeopatie
Akupunktura a orientální medicína
Vodolčba
Fyzikální léčba (ultrazvuk, diatermie, apod.)
Masáže
Manipulace
Konzultace o výživě, životním stylu a prevenci
Na vaši návštěvu se těší

Jitka VOK

Nathuropatic College Clinic, 60 Berri Avenue, Etobicoke, Ont. M8Y 3C7

Tel.: (416) 251-7418 ext. 32

Nové vzdělávací a kulturní centrum

Praha: Při příležitosti devadesátého výročí svého založení otevře Židovské muzeum v Praze 29. srpna nové vzdělávací a kulturní centrum. Smyslem je lépe informovat veřejnost o životě Židů a jejich kultuře.

30.7.1996

Křtem Ruml rozšířil své jméno o Martina

Praha-mfd/kdr - Ministr vnitra Jan Ruml získal při nedělním křtu v kostele svatého Antonína v Praze druhé jméno, Martin. "Na veřejnosti ale bude pořád vystupovat jen jako Jan Ruml," řekl ministrův spolupracovník Martin Stumpf, který je Rumlovým kmotrem. Ministrův syn František byl současně s otcem pokřtěn jménem Karel po svém kmotru Karlu Schwarzenbergovi.

2.8.1996

Pithart vystupuje ze SD-LSNS

Praha: Bývalý premiér Petr Pithart oznámil v soukromém dopise politickému tajemníkovi SD-LSNS Jiřímu Müllerovi svůj odchod ze strany. LN to sdělila mluvčí strany Hana Holzerová. Pithart mini kandidovat do Senátu jako nezávislý, ovšem na kandidátce KDU-ČSL. Lidovci si údajně nepřejí mít na svých kandidátkách členy jiné strany, i když to zákon umožňuje. Holzerová proto očekává, že ze SD-LSNS vystoupí i filozof a matematik Jan Sokol, který bude kandidovat jako nezávislý také za KDU-ČSL. Oba tituly bývalí představitelé SD-LSNS však podporu své původní strany neztratí, neboť podle Holzerové jde především o to, aby se do Senátu dostali kvalitní lidé. Předpokládána celostátní dohoda o společných kandidátech do Senátu mezi SD-LSNS a KDU-ČSL uzavřena nebyla, protože ze strany lidovců k ní nebyl dostatek vůle.

Literární soutěž o toleranci

Praha: Tolerance je tématem prvního ročníku nové literární soutěže o cenu Jana Masaryka, kterou vyhlásila nadace Janua a Masarykovo demokratické hnutí. Nadace a hnutí se takto snaží oslovit veřejnost a podpořit její zájem o etické otázky současnosti. Poslední osobní tajemník Jana Masaryka a člen správní rady nadace Antonín Sum připomněl, že v září, v době 110. výročí Masarykova narození, budou publikovány dokumenty, které dokreslí některé etapy českých dějin. Mimo jiné by měly pocházet z tajného archivu Jana, Herberta a Olgy Masarykových, který byl donedávna uložen v zahraničí. Podle Suma je třeba, aby pamětníci nejen dokumenty předávali, ale také je vysvětlovali. Sum řekl, že Masaryk zemřel, aby světu ukázal, co se v roce 1948 v Československu děje. Nadace Janua vznikla v roce 1995.

Zaměřuje se na vzdělávací, osvětové a kulturní činnosti a obrací se hlavně na mladou generaci. Podle Čajové nadace své akce hradí z vlastní činnosti, orientované na překladatelství a tlumočení. Masarykovo demokratické hnutí vzniklo v roce 1989. Podmínky soutěže v prvním ročníku neurčují literární formu příspěvku a stanovují pouze jeho rozsah na deset až patnáct stran. Soutěžní příspěvky je možné zaslat ve třech exemplářích do 20. září na adresu: Nadace Janua, V Háji 32, Praha 7, nebo Agentura Janua, Vozová 8, Praha 2. Tři vítězové budou oceněni originálními výtvarnými díly a finančními částkami 5000, 3000 a 1000 korun. Záštita nad soutěží převzala Herberta Masaryková.

2.8.1996

Obžalovaný z pěti vražd přijel k soudu sanitkou

Plzeň-mfd/JIŘÍ PIRNÍK - Se čtyřhodinovým zpožděním včera začalo soudní přelíčení s Bohumírem Vacíkem, který je obžalován z pětinasobné vraždy a hrozí mu za to až doživotní trest. Muž si ve vazební cele stěžoval na urologické potíže a do budovy soudu ho nakonec musela přivést sanitka. Obžaloba čtyřiačtyřicetiletého podnikatele z Chodova viní z toho, že v prosinci roku 1994 v Sokolově sebral vratnému Pozemních staveb Josefu Hejdukovi služební pistoli a tou ho potom zastřelil. Stejnou zbraň v lednu 1995 v Chodově zavraždil Vietnamce Tien Min Tooa, jeho sedmiletou dceru Oldřišku a českou manželku Jindřišku, která byla v devátém měsíci těhotenství. Masakr v rodině, které Vacík dlužil necelých třicet tisíc, přežil jen desetiletá dcera, protože byla v té době ve škole. Klátemto vraždám se Vacík po zadržení v únoru 1995 policii přiznal. Poté, co se jeho manželka dozvěděla, z čeho je obviněn, spáchala sebevraždu. Byla učitelkou v mateřské škole v Chodově, kam docházela zavražděná Oldřiška. Vacíkova tchána stihl pod tlakem tragických událostí infarkt. Vacík, který v sedmdesátých letech pracoval jako příslušník Sboru národní bezpečnosti, byl v průběhu vyšetřování dále obviněn z vraždy čerpadlařky. Tu podle policie zavraždil při loupežném přepadení benzínové pumpy v obci Lišov na Česko-budějovicku. Milena Puchingerová byla umlácena pažbou pistole a ubodána neznámým nástrojem ve stejném dni, kdy byla vyražena rodina Vietnamce Tooa. Obžalovaného ke včerejšímu soudnímu líčení vězeňská stráž v podstatě donesla. Celý se třásl, podlamovala se mu kolena. Poté Vacík kvůli zdravotním potížím požádal soud, aby nemusel odpovídat na otázky, a byly pouze čteny písemné záznamy jeho výpovědi. Předseda senátu také vyhověl další Vacíkovi žádosti, aby se nemusel zúčastnit výslechů svědků v nejbližších dnech. "Od pondělka, kdy si začal stěžovat na zdravotní potíže, absolvoval interní i urologické vyšetření," řekl ředitel plzeňské věznice Jiří Piroch. Ten však nepotvrdil informaci šířenou včera u soudu o tom, že Vacík se možná bude muset podrobit operacím v nemocnici v Praze. Soudní znalci Vacíka označili za psychopatickou osobnost. "Pokud vím, už se ve vazbě pokusil o sebevraždu," tvrdil předseda senátu Pravoslav Polák.

3.8.1996

Díváci padali ze tří metrů

Vyškovsko: - Inčtík - Zranění asi třiceti osob, z nichž byla polovina odvezena k dalšímu vyšetření do nemocnice, způsobil včera náhlý pád hlavní tribuny v podvečer třetího setkání Olšany Open '96. Stínáda v Olšanech na Vyškovsku. Krátce před představením cirkusu Čechie bylo na tribuně na 200 diváků, převážně dětí s rodiči a školáky. Deset řad hlavní tribuny se náhle s velkým hlukem sesunulo na jednu stranu. Někteří diváci padali až z třímetrové výše.

Osadky tří vozů rychlé záchranné služby z vyškovské nemocnice ošetřily na místě odhadem ke třiceti postižených. Pomoc zraněným se snažila poskytnout také Chantal Poullain-Polívková. K vyslovené těžkému zranění naštěstí nedošlo, což potvrdil i lékař F. Novák. Představení českého cirkusu Čechie zahajovalo třídenní setkání Olšany Open '96, jehož dominantní součástí má být dnes večer světový šampionát ve vrhání stínů. Akce je spojena se jménem Bolka Polívky.

Michael Jackson se půjde podívat na Karlštejn

Praha-mfd/DANIEL ANÝŽ, VLADIMÍR VLASÁK - Zpěvák Michael Jackson se v Los Angeles připravuje na svůj pražský koncert, jímž 7. září zahájí světové turné. V volných chvílích si jistě listuje ve výpravné knižce o Praze, daru pořadatele Serge Grimauxe, aby si promyslel, jak stráví čtyři nebo možná i pět dní, které hodlá hlavnímu městu věnovat. Se svým doprovodem Jackson obsadí několik pater hotelu Intercontinental. Na jeho střeše sice nemůže přistávat zpěvákova helikoptéra, ale pořadatelé pro ni již našli náhradní plochu. Jackson se chce podívat na Staré Město, zajde prý i do obchodů s deskami a jako vášnivý sběratel by rád nakoupil nějaké starožitnosti. Hodlá navštívit také Stavovské divadlo, protože tam kdysi hrál Mozart, a půjde se prý podívat na hrad Karlštejn. Když ho památné sídlo Karla IV. okouzlí, možná ho bude chtít koupit - Jackson totiž po Evropě shání nějaký hrad či zámek. Pódium na Letenské pláni bude umístěno tak, že zpěvák bude stát zády k fotbalové tribuně spartánského stadionu. Nejspíš uvidí vlastní sedmimetrovou sochu, postavenou asi dvatýdny před koncertem - na místě někdejšího Stalínova památníku. "Pronájem Letenské pláně je tak drahý, že už tam asi žádný jiný umělec nevystoupí," řekl smutně Grimaux. Ale pochvaloval si vstřícná jednání s pražskými Dopravními podniky o změnách jízdních řádů tramvají i o přemístování zastávek a rovněž spolupráci s policií. Letenskou koncertní arénu ohraničí dva vysoké ploty: první oddělí přichodí bez lístků od těch, kteří budou mít vstupenky. Ti ovšem ještě projdou dalším pásmem, kde se podrobí bezpečnostní kontrole a znovu budou muset ukázat lístek. "Nechceme z toho dělat policejní akci," říká pořadatel, "ale bezpečnostní opatření jsou nezbytná." Další 500 až 700 lidí hodlá Grimaux zaměstnat jenom na to, aby podávali návštěvníkům koncertu přesné informace. Grimaux nepochybuje o tom, že Letenská pláň bude 7. září plná. Zatím prodal asi osmdesát tisíc vstupenek. "Ale prodej se utrhne pár týdnů před koncertem, podobně jako loni v případě Rolling Stones," míní Grimaux. "Mluvil jsem s Jacksonem po telefonu," řekl Grimaux, "když tu byl na návštěvě jeho spolupracovník Waynee Nagin." Na jeho doporučení se prý Jackson může spolehnout. "Žádný problém nemáme, přijeď do Prahy co nejdříve," řekl Nagin Jacksonovi telefonicky. "Zdalo se mi, že zpěvák se na letenský koncert opravdu těší," dodává Grimaux. "Vždyť tři roky nikde pořádně nevystupoval." Jacksonův nedávný koncert v Bruneji prý byl mnohem skromnější než skutečná obří show, která čeká Prahu. Možná proto Jackson nehodlá tajit hodinu a datum svého pražského přiletu. Rád prý na letišti uvidí své fanoušky.

8.8.1996

Nemocných tuberkulózou stále přibývá

Ostrava-mtd/asi. Počet dětských pacientů nemocných tuberkulózou stoupl za posledních pět let o třista procent. Odborníci se domnívají, že to svědčí o nepříznivém vývoji, který se projeví v následujících letech u dospělých. Děti do pěti let totiž podle nich patří ohroženým skupinám a ani očkování proti mykobakteriím je neochrání. Od padesátých let do počátku osmdesátých let přitom počet nemocných tuberkulózou neustále klesal a lékaři a vědci předpokládali, že tato nemoc přestane být světovým problémem. Také tuzemští lékaři snížili nad tuberkulózou dohled. Od roku 1985 se však začala tato infekce opět množit a vzestup neustále pokračuje. "Nové případy tuberkulózy hlavně souvisí se zvýšenou imigrací a růstem počtu případů AIDS," uvedla Jarmila Kaustová, vedoucí oddělení pro diagnostiku mykobakterií a Národní referenční laboratoře Krajské hygienické stanice v Ostravě. Tyto laboratoře patří k největším svého druhu ve střední Evropě. Největší výskyt onemocnění tuberkulózou je na Ostravsku a v západních Čechách. Nové případy přibývají však i v hlavním městě. Nákazou jsou podle odborníků často ohroženy rizikové skupiny lidí jako narkomani, vězni, ale i zdravotnický personál a děti. Tuberkulózou se lidé nejčastěji nakazí inhalací. "Aby se snížilo riziko, že nemocní přenesou nemoc na další lidi, musíme urychleně mykobakterie izolovat, určit jejich druh a stanovit citlivost na léky, aby mohl a začít léčba," dodala Kaustová. Světová zdravotnická organizace uvedla, že ročně přibývá deset milionů nemocných tuberkulózou a až tři miliony lidí na tuto nemoc umírá. Odborníci varují, že do konce století přibude osmaosmdesát milionů nových případů, z nichž osm milionů v souvislosti s HIV infekcí.

12.8.1996

Battěk do Senátu

Praha-In-Spoluzakladatel KAN v roce 1968, přední osobnost Charty 77 a Hnutí za občanskou svobodu, polistopadový místopředseda Federálního shromáždění Rudolf Battěk bude kandidovat do Senátu jako nezávislý v Praze 8. Battěk byl za svou protitotalitní činnost vězněn komunisty celkem devět let.

Cizinci se učí česky

Praha-In-Zájem o bohemistiku roste Eva Marinková. Za minulého režimu byla Letní škola slovanských studií jednou z mála možností spontánního kontaktu lidí z Východu a Západu. Tento důvod vymizel, avšak zájem o setkání bohemistů roste. Korejci, Japonci, Brazilci, dívka z Nového Zélandu, jeden Lužický Srb, několik Italů, Rakušanů, student z Texasu - to je jen malá výše národností všeho chuti mladých lidí, kteří v letním poledni obsadili schody před pražským Rudolfinem. Ke společnému fotografování se tu shromáždily dvě slovy bohemistů, kteří jsou frekventanti Letní školy slovanských studií. Již po čtyřicáté ji pořádá Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Podle ředitele školy Jana Kuklika se zájem o bohemistiku ve světě prohlubuje. Spolu s polštinou zaujímá čestné místo slovanskými jazyky druhé až třetí místo, první je ruština, o jejíž studium je tradičně zájem největší. Soon Seopson z Soulu studoval slavistiku v Německu. Do korejštiny přeložil povídky Bohumila Hrabala a Ivana Klimy. Mnozí z jeho kolegů však prý budou využívat češtinu spíše komerčně, při spolupráci s firmami. Osmadvacetiletý Ital Mário má matku, která se narodila v Praze a dala mu základy svého rodného jazyka. On chce jít nyní ke kořenům svého původu. Španěl Fernando de Castro se dostal k češtině úplnou náhodou. Chtěl se učit polsky, ale v knihkupectví neměli učebnici. Nabídl mu

češtinu pro samouky. To bylo před půl druhým rokem. Nyní mluví perfektně. Katarina von Schnurbeinzová žije 20 kilometrů od česko-německých hranic, v městečku Regen. Tamní křesťanské shromáždění začalo spolupracovat s husitskou církví v Čechách a ona zatoužila naučit se řeči svých přátel ve víře. Navíc studuje slavistiku a politologii v Bonnu. Mladý právník Wolfgang Wieshaider ví, že se s češtinou ve Vídni neztratil. Každý velký podnik má podle něj kontakty v České republice. Bohemisté nejsou orientováni jen jazykovědně, řada jich přijímá ze zájmu o hudbu, film, literaturu, řadu jich přitahuje obecně kulturní fenomén Prahy, říká ředitel školy Kuklik.

Švýcarsko: Zemřel dirigent Rafael Kubelík

Luzern-In-Čtk-Ve věku dvaosmdesát let včera po dlouhé těžké nemoci zemřel ve švýcarském Luzernu český dirigent Rafael Kubelík - zakladatel hudebního festivalu Pražské jaro a bývalý šéfdirigent České filharmonie. Rafael Jeroným Kubelík se narodil 29. června 1914 v Býchorech na Kolínsku. Po studiích na pražské konzervatoři doprovázel na klavír svého otce, slavného houslistu Jana Kubelíka. V letech 1939-1941 se stal šéfem opery Zemského divadla v Brně a poté uměleckým správcem České filharmonie v Praze. Po roce 1948 emigroval a ve Švýcarsku získal státní občanství. Působil jako hudební ředitel Chicagského symfonického orchestru, hudební ředitel opery Covent Garden v Londýně, šéfdirigent symfonického orchestru Bavorského rozhlasu v Mnichově a angažovala ho též newyorská Metropolitní opera. V roce 1990 se stal členem čestného představenstva mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro a byl jmenován čestným dirigentem České filharmonie. Po listopadu 1989 několikrát navštívil Českou republiku, mimo jiné řídil zahajovací koncert Pražského jara 1990 a také koncert vzájemného porozumění na Staroměstském náměstí v Praze, který inicioval. Byl jsem s vámi stále, i když mimo vlast, byla první slova Rafaela Kubelíka poté, co po dvaadvaceti letech opět vstoupil na českou půdu. Rafael Kubelík je autorem mnoha komorních a symfonických skladeb, kantát a requiem a několika oper. V roce 1990 mu byl udělen čestný doktorát Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a čestné občanství hlavního města Prahy, o rok později se stal držitelem Řádu T. G. Masaryka I. třídy.

Dozorce jde po pětadvaceti letech před soud

Karlovy Vary-MAREK PRAŽÁK-Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu se podařilo dostat další případ před soud. Bývalý dozorce pracovního tábora jáchymovských uranových dolů Bohumír Vlačiča se bude před Okresním soudem v Karlových Varech zodpovídat po pětadvaceti letech z brutálního útoku na politického vězně Jaroslava Lukeše. Někdejšího strážníka nyní obžaloval karlovarský státní zástupce Josef Fišer ze zneužití pravomoci veřejného činitele. Pokud soud uzná Vlačiču vinným, může mu uložit od tří do deseti let vězení. "Bohumír Vlačiča je prvním bývalým příslušníkem ostravy uranových dolů na Jáchymovsku, který byl za útok na vězně obžalován. Další někdejší dozorce, jenž je podezřelý, že zastřelil prchajícího trestance, je zatím trestně stíhán. Není přitom jisté, zda se jeho případ dostane až k soudu," řekl Josef Fišer. Obžaloba konstatuje, že Vlačiča v prosinci 1951 z bezprostřední blízkosti střelil vězně Lukeše při pokusu o útek pistolí do

hlavy, a trvale mu tím poškodil zdraví. Jáchymovské doly se v padesátých letech staly místem, kam komunistický režim umísťoval své odpůrce k výkonu trestu po často zinscenovaných politických procesech. Přítěžbě uranu zde vládla tvrdá pracovní morálka, kterou řada vězňů nevydržela. Obžaloba uvádí, že na běžícího Lukeše odsouzeného ke čtrnácti letům vězení za zběhnutí z vojny a snahu o útek do ciziny vystřelil tehdy čtyřadvacetiletý mladší strážník SNB Vlačiča celý zásobník služební zbraně a jednou ranou jej zasáhl do hrudníku. Do hlavy ho podle obžaloby střelil po chvíli, kdy již bezmocně ležící trestanec nemohl pokračovat v útěku. Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu dosud podal jedenáct návrhů na obžalobu na bývalé příslušníky ministerstva vnitra a obrany za násilné trestné činy, spáchané za minulého režimu na jednotlivcích. "Evidujeme zatím čtyři obžaloby. Ve dvou případech se budou před soudem zodpovídat někdejší pohraničníci za zastřelení lidí, kteří se pokusili o útek z republiky. Uprchlíci přitom již překročili hranici našeho území. Posledním případem je bílá obviněného ve věznicích," uvedl náměstek ředitele úřadu Pavel Bret.

13.8.1996

S životní úrovní jsou lidé spokojeni

Praha-mfd/jjk-Se svým životním standardem je spokojeno šedesát procent veřejnosti. Opačné jív červencovém šetření Institutu pro výzkum veřejného mínění hodnotilo z tisíce dotázaných 38 procent lidí. Spokojeno je nyní sice o pět procent lidí méně než před rokem, ale v porovnání například s rokem 1992 je to stále o sedm procent více. Nejlepe svou životní úroveň hodnotí podnikatelé, mladí lidé a příznivci ODS. Jejich opakem jsou důchodci a voliči ČSSD a KSČM.

V zemi stoupá spotřeba alkoholu

Praha-mfd/čtk-Spotřeba alkoholických nápojů je v zemi dvakrát vyšší než je celosvětový průměr a navíc stále stoupá. Z poslední celosvětové statistiky vyplývá, že republika byla na šestém místě ve světě v množství vypitého alkoholu na jednoho obyvatele a oproti předchozímu roku poskočila o čtyři místa kupředu. Každý Čech včetně kojenců vypil za rok 10,1 litru čistého alkoholu, což bylo o půl litru více než v roce předcházejícím. V pítí piva je republika s průměrnou spotřebou 160 litrů na osobu stále na čele pomyslného světového žebříčku. Průměrná světová spotřeba alkoholu však byla v roce 1994 jen pět litrů na osobu. Studie Trendy ve světové konzumaci alkoholu 1995, již zveřejnil časopis Kvasný průmysl, uvádí, že nejvíce alkoholu vypijí Lucemburčané, a to 12,5 litru alkoholu na osobu.

Inspektoři objevili u některých prodejců falešné červené víno.

Plzeň-mfd/ss-Falešné červené víno vyrobené přebarvením bílého syntetickými barvami objevili u některých obchodníků v západních Čechách zaměstnanci potravinářské inspekce. "Tento podvod rozhodně není pravidlem. Nápoj přebarvují prakticky jen prodejci rozlévaného vína, kteří tak reagují na zvýšenou poptávku po červeném víně. U známkového vína toto nebezpečí nehrozí," uvedl ředitel inspekce. Obchodníci alkohol přebarvují vesměs potravinářskými barvami, které neškodí zdraví. Podvodníkům hrozí pokuta až tři sta tisíc korun.

Financial

Kursovň listek

100 Kč	5,27 CDN \$
1 CDN \$	18,98 Kč
100 SK	4,66 CDN \$
1 CDN \$	21,46 SK
Toronto Star: 9. 8. 96	
1 CDN \$	19,30 Kč
1 US \$	26,50 Kč
100 Kč	3,77 US \$

KURSY

Česká Interbanka	
100 SK nákup	86,00 Kč
100 SK prodej	91,00 Kč
Slovenská sporiteľňa:	
100 Kč nákup	110,00 SK
100 Kč prodej	116,00 SK
Oficiální kurs	
100 SK	87,76 Kč
MF Dnes 3. 8. 96	

STASTNY & CO.

CHARTERED ACCOUNTANTS

Accounting and Auditing
Personal & Corporate Taxation
Financial & Tax Planning

Michael Štastný C.A.
George Bezrouk

Tel.: (416) 250-6557
Fax: (416) 250-6524

Address:
Madison Centre
4950 Yonge St. Suite 906
North York, Ontario
M2N 6K1

Canada-Czech Republic Chamber of Commerce

Kanadsko-česká obchodní komora

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor, (P.O. Box 198)
Toronto, Ont. M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416) 367-3492

CZECHOSLOVAK
(TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave. .
Toronto, Ontario. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-0557

Úřední hodiny:
Pondělí, čtvrtek a pátek
10:00-19:00

Úterý, středa
10:00-17:00
V červenci a v srpnu
v sobotu zavřeno.

R-6031.

Vztah Čechů a Němců očima našich čtenářů

Spatná spekulace

(Povídka podle vzpomínek pamětníka)

Současné jednání české a německé vlády vzbuzuje vzpomínky na doby před půl stoletím. O dobách okupace se často uvažuje v termínech dvou národností: Čech nebo Němec. Ale existovala i skupina, která se sama charakterizovala jako *pisť běmíř, pisť doje (trochu český, trochu německý)*. Tím se hlásili k jedné z obou národností, podle toho, co bylo výhodnější. Vzpomínám si na jeden takový příklad, kdy spekulace nevyšla.

Pracoval jsem tehdy v ústavu pro výzkum zemědělství. Bylo to v prvních letech války, vesměs vítězných pro Říš. Přátelsky se mi představil asi 17letý spolupracovník. Jeho jméno jsem zaslechl jako Oldřich Vondráček: mluvil česky stejně dobře jako já. Od ostatních jsem se

ale dověděl, že můj kolega je v seznamu zaměstnanců uveden jako Ulrich Andrasschke, národností německé. Bylo zajímavé, že si zřejmě neuvědomoval společenskou vzdálenost, která tehdy mezi oběma národnostmi vznikla a světoval se nám Čechům se svými plány a nadějemi. Litoval, že válka už brzy skončí vítězstvím Říše, on že je příliš mladý, aby se mohl války zúčastnit a mohl provést hrdinství, o kterých četl a které viděl ve filmových žurnálech, ale vítězství Německa stále nepřicházelo. Zato nová válka se SSSR skýtala záživé perspektivy: pozemky na Východě po vítězství budou rozděleny a kolonizovány germánskou rasou, zatímco domorodí *podlídé (untermenschen)* budou pro nové pány pracovat. Ulrichovi by neškodilo stát se takový statkářem na Ukrajině! Bylo by to rozhodně lepší než být

poskokem ve výzkumu. Milý Ulrich se konečně přece jen dočkal své vytoužené války a šel k odvodu. Protože byl vzorný Germán a nacista, tak byl odveden k SS Waffen. Ale už byl poněkud méně nadšen. Když se nám se svou novou hodností světil, napadlo nás hned, že by k nástupu své vojenské služby měl dostat patřičné školení. Český přítel zapůjčil Haškova Švejka a knihu jsme dali Ulrichovi k přečtení. Chudák Ulrich nevěděl, že německý překlad Švejka byl nacisty hned po nástupu k moci slavnostně spálen v Berlíně 10. května 1933 jako jeden z příkladů „zvrhlého umění“. My Češi jsme to tenkrát nevěděli také, kdyby nás byl někdo udal pro sabotáž válečného úsilí Říše, mohlo to skončit koncentrací pro půjčovatele. Ale Ulrichovi se kniha líbila. Ještě z výcvikového střediska SS nám česky napsal, že Švejk by se daleko v SS nedostal. Na štěstí si toho žádná osoba odpovědná za ideologii nevšimla. Pak jsme již nikdy nic o Ulrichovi neslyšeli. Jeho SS jednotka byla prý komandována do Stalingradu a tak Ulrich dostal příležitost, aby se jeho hrdinné smění splnilo. Jeho jednotka se zřejmě stala součástí 6. německé armády, která se svými 285 000 mužů měla dobýt toto město a postupovat dále. Ale němečtí vojáci tam měli jinou práci než posílat listy s pozdravem z výletu u Stalingradu. Kapitulační zbytek 6. armády 1943 se dožilo 91 000, ale z ruského zajetí se po letech vrátilo ubohých 5000. Pochybují, že SS-Mann Andrasschke byl mezi nimi.

Židům nepřipomínal plynové komory a Osvětimi.

Kennan má naprostou pravdu, že „základem každé dlouhodobé české politiky musí být „modus vivendi“ (způsob spoluzítí) s Němci... To platí zvláště dnes, kdy Německo bez ruské nebo francouzské protiváhy - se stalo nejmoocnějším státem evropského kontinentu.

Ale Němci by se neměli divit, že Češi na základě zkušenosti docela nedávých se do přátelského ohně s německým národem nehmou.

D. Soudek, Kingston.

Jak se šlo na odsun

Kapitola ze vzpomínek Hvízdání proti větru. Koncem roku 1948 jsem začal studovat historii vztahů mezi Čechy a Němci v zemích bývalé Koruny české a Československa. Chodil jsem často do knihovny Britského muzea, jedné z největších na světě. Byl jsem udiven počtem českých publikací, už od minulého století. Bádání bylo zdlouhavé. Všechny pasáže jsem musel opisovat ručně, což pracovnímu tempu příliš neprospělo, protože svůj škrabopis nemohu sám po sobě někdy rozluštit.

Pracovní název studie byl *Jak došlo k odsunu*. Opíral jsem se o *Paměti dr. E. Beneše po II. světové válce*, jediné dokumentární dílo o tomto námětu. Beneš píše na mnohých stránkách o jednání během války s Wenzlem Jakschem, bývalým poslancem za sudetoněmeckou sociálně demokratickou stranu a jeho spolupracovníky de Wittem, Reitznerem, Wienerem a Katzem. Dozvěděl jsem se, že všichni žili v Londýně. Domluvil jsem si s nimi schůzku.

Přišel jsem do skrovné kanceláře v laciné části Londýna. Měl jsem doporučení od arm. gen. Lva Prchalý, předsedy Českého národního výboru. Byl mezi šesti Čechy a šesti Poláky, kteří společně prohlásili 12. prosince 1945, že *český a polský národ nenesou zodpovědnost za metody použité při provádění odsunu nařízeného československou a Prozatímní polskou vládou, nastolenou bez svobodně vyjádřené vůle obyvatelstva*.

Byli přítomni: E. de Witte, R. Reitzner, F. Katz, bývalí poslanci československého parlamentu a pan F. Rambauský, který uměl perfektně česky. Co je nejbolestnější zranilo na celé tragédii byla proradnost dr. Huberta Ripky. Tanto český novinář, až do počátku října 1938 řídící redaktor týdeníku *Demokratický střed* a spolupracovník *Lidových novin*, jezdil v kritických měsících osmatřicátého roku na schůze a manifestace sudetoněmeckých antinacistů. Tak např. 28. července 1938 vystoupil na společném tribunálu s de Wittem a W. Jakschem. Byl přivítán potleskem. Na konci projevu prohlásil se slzami v očích: „Věřte mi, československou demokracii nebudete opustit!“

Dr. H. Ripka patřil v roce 1938 do skupiny českých politiků a vojáků, kteří chtěli bránit celistvost republiky za všech okolností. Po mnichovské kapitulaci navrhl na pražské radnici nejradikálnější postup: zatčení a oběšení prezidenta Beneše.

V roce 1939 vydal v Londýně knihu: *Munich: Before and After* (Victor Gollancz, Left Book. Not for Sale To The Public. Vydání levicového knižního klubu, neprodejné veřejnosti).

Ripka věnuje velkou pozornost naplánovanému henleinovskému puči, který měl vypuknout po Hitlerově řeči v Norimberku 12. září 1938. *Rád bych zdůraznil skutečnost, že ačkoliv povstání mělo být podle štváčů všeobecné, nerozšířilo se na celé sudetoněmecké území. Velká část území zůstala naprosto nečinná a v několika místech byli Henleinovi terorističtí agitéři samotnými členy Sudetoněmecké-Henleinovy strany* (str. 19).

Většina sudetských Němců nesympatizovala s revolučním národním socialismem... Protinacistické živly vždy

FANY

Tragikomedie a J. Jiráskovou a J. Bohdalovou v hlavních rolích v režii K. Kachyni. J. Bohdalová obdržela za tento film hlavní cenu za nejlepší herecký výkon.

ZIVOT NA ZÁMKU

V současné době velice populární zábavní televizní šestadvacetdílný seriál o rodině Králových, jejíž členové prožívají vážné i humoristické osudy v proměňující se společnosti. Mezi mnoha příhodami a situacemi se dozvíte i jak je to s úm zámek. Hrají J. Topfer, K. Macháček, J. Jirásková, V. Brodský, P. Nový aj.

Cena jednotlivých kazet CDN \$ 39.00/US \$ 35.00 + \$ 4.00 poštovné.

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

LITERACY PRAGENSIS

303 Queenston St., St. Catharines, Ont. L2P 2X5

Beletrie, cestopisy, literatura faktu, detektivky, dětské knížky, slovníky, humor...

Vše ve velkém výběru!

ANGLICKO-ČESKÝ a ČESKO-ANGLICKÝ SLOVNÍK

Cena: 29.80 + poštovné

Tel.: (905) 704-0873; Fax: (905) 704-0879

VILÍMEK EXPORT/IMPORT

Kontejnerová přeprava automobilů a zboží Toronto-Mělník, a stěhování do ČR a SR za nejvýhodnější ceny.

Doprava 1 automobilu 1895 dolarů

Toronto: Aleš Čejka (905) 821-3403

Montreal: Martin Vilímek (514) 865-4442

ACCARO

Digitální přetáčení video-kazet do všech (a ze všech) systémů

\$ 6.95 za hodinu

Dále děláme sestřihy Vašeho vlastního videa s titulky a hudbou, přetáčení 8mm filmů na VHS a kopie kazet.

Zdarma zakázkové štítky a plastické obaly.

Platíme GST!

Tel.: (416) 289-6444

Po-pá: 17-23 hod.

So-ne: 9-23 hod.

48 Hathway Dr.

Scarborough, Ont., M1P 4L5

Promarněná příležitost Němců

K dlouho chystané česko-německé deklaraci mám následující připomínku: ještě mezi námi žijí pamětníci doby, kdy Němci měli velkou příležitost získat pro spolupráci český národ. Bylo to okolo 15. března 1939. Já jsem o té době napsal v roce 1992 v exilovém časopisu tyto řádky:

...okupace proběhla bez odporu - to odpovídalo tehdejší náladě národa. Pamatuji si, jak po 15. březnu kolovaly pověsti o nastávajícím „dnu smíření“ - nacisté prý vrátí české části Sudet. Český národ po mnichovské zkušenosti by se býval vrhl Němcům do náruče. Na štěstí Němci neměli smysl pro psychologii a možnost zcela promarnili... Nebyl jsem při psaní tehdy jist, zda zmíněné pověsti o nastávajícím „smíření“ byly misuně inspirovány rozumnými Němci nebo zda šlo o zhořelé přání některých Čechů. Teprve nedávno semi dostaly do ruky výňatky z nepublikovaných pamětí profesora JUDr. Fr. Weyra (1879-1951), profesora ústavního práva na Masarykově univerzitě a myslím spoluauctora ústavy z roku 1920. Profesor Weyr vyjadřuje tam naprosto podobné názory: ...*Jak strašným nebezpečím bylo by pro náš národ bývalo, kdyby Hitler a jeho nacističtí Němci aspoň z počátku byli vůči přepadenému a svými „přáteli“ zrádně opuštěnému - a následkem toho roztrpčenému - národu použili jen poněkud jiné, méně kruté a stupidní metody, ne-li přímo, tedy aspoň na oko lichotivé. Pravděpodobně byl by se pak asi náš národ ve svých sympatiích rozpoltil. (...) Naštěstí nic takového se nestalo a odvěká německá dobytelská praxe zůstávala i v tomto případě nezměněna, takže i největší hlupák mezi námi dobře věděl, o čemtokrát běží...*

Mnozí Češi zřejmě očekávali tehdy od Němců smířlivé gesto, které však nepřišlo.

Americký pozorovatel v Praze G. F. Kennan tehdy napsal v hlášení do Washingtonu: *Němci si zneprádelili Čechy, aniž by je zničili a nyní sami nevědí, jak situaci napravit - někteří doporučují více lichocení, jiní úplné zničení...*

Němci, kteří byli tehdy u moci si vybrali druhý cíl - úplné zničení českého národa, který byl dočasně po dobu války odložen, protože kvalifikovaní čeští dělníci byli zapotřebi pro německý zbrojní průmysl. Ale zato české inteligenci byla její budoucnost jasně demonstrována. Nacisté, jak je známo, veřejně neuznávali přímých brutálních terminů: dali přece Čechům autonomní *protektorát* a ovšem ihned omezovali jeho pochybné pravomoci; podobně neurčitý název *Endlösung* (konečné řešení)

tvorily nejméně jednu třetinu sudetských Němců... Kdyby bylo pravdou, že většina sudetských Němců skutečně považovala Hitlera, zastoupeného mezi nimi osobou Henleina, za svého vůdce, každý by mohl očekávat, že by se dychtivě chopili příležitosti, povstali by a osvobodili se od českého jha. Ve skutečnosti však to byla pouze menšina, složená poněkud z nezkušené mládeže, která projevila nadšení pro pangermánské heslo Němců: Ein Volk, ein Reich, ein Führer. (str. 20)

Nemohu ani dostatečně zdůraznit fakt, že požadavek spojení s Říší nebyl spontánním vyjádřením vůle většiny sudetských Němců. Tento požadavek byl mezině vztáven menšinou pangermánských extrémistů, kteří užce spolupracovali s Hitlerovým politickým štábem a sledovali jeho instrukce... Jakmile byla revolta potlačena (pokus o nepokoje proběhl 13. a 14. září 1938, SB), stala se předmětem kritiky významných členů Sudetoněmecké strany. Ti se zřekli svých radikálních vůdců, kteří mezitím uprchli do Německa a prohlásili svou věrnost Československu (str. 21).

Ačkoliv Henlein vyhlásil v říšském rozhlasu, že každý sudetský Němec, který uposlechne mobilizační vyhlášky (tj. československé, SB) se dopouští velezrady na německém národě, jeho vyhrůžování nezapůsobilo příliš na sudetoněmecké obyvatelstvo. Až na několik výjimek uposlechli sudetští Němci mobilizační rozkaz bez váhání. Zdůrazňuji přídavné jméno sudetoněmecký, které se vyskytuje v Munich Before and After téměř na každé stránce několikrát. O tři roky později tentýž dr. Hubert Ripka dal v přednášce o likvidaci Mnichova, konané 7. října 1942 v Londýně našim opravdu vlasteneckým německým občanům upřímné minulé doporučení: Nastává čas, abychom ze svého slovníku vypustili slova Sudetendeutsch a Sudetenland.

Uvedené citáty z Ripkovy publikace o postoji sudetských Němců v kritických měsících roku 1938 musí udivit každého pamětníka i mladšího čtenáře. Když jsem četl Ripku poprvé, nechtěl jsem uvěřit svým očím. Pravý opak tvrdila česká propaganda všeho druhu ku konci a po skončení II. světové války a vlastně až do dnešních dnů. Pochopil jsem, proč byli pánové de Witte, Reitzner, Katz a Rambauské tak šokováni Ripkovou politickou mrštností.

Z neznámých důvodů ho dr. Beneš jmenoval ve své zahraniční vládě státním tajemníkem. Beneš potřeboval ochotné muže, kteří byli schopni všeho. Ripka tvrdil, že navrhl detailní plán pro transfer Němců (Československá Enslaved, Londýn 1950, s. 26). To potvrdil dr. Ivo Ducháček, poslanec Strany lidové v Prozatímním národním shromáždění 8. března 1946: ...Dovoďte, abych při této příležitosti vzpomněl politika, který vedle prezidenta Beneše a Msgr. Šrámka na plánu odsunu měl významný podíl. Je to pan ministr Ripka (potlesk). Od října 1938 stál jsem po jeho boku, vím tedy, že od vypuknutí války v září 1939 v rozhovorech s prezidentem Benešem ministr Ripka pracoval na otázce odsunu, pokládaje válku, která právě vypukla za opravdu historickou příležitost očistit naše země od zrádovské německé přítěže.

Pan de Witte mi sjednal schůzku s W. Jakschem. Bydlel ve skromné zařízené bytě, na lacinějším předměstí Londýna. Zpočátku byl zdrženlivý. Také on byl nejvíce zraněn nepochopitelnou zradou H. Ripky, kterého považoval za osobního přítele.

Koncem března 1939 připravil dr. Ripka spolu s plk. Josefem Kallou, vojenským attaché v Londýně, listinu ohrožených lidí, kterým mělo být pomoci britskou vládou odejít do zahraničí. V seznamu 54 českých a slovenských politiků, osobností a vojáků byl jeden Němec - W. Jaksch. Jen pro zajímavost, bylo v něm sedm komunistů: Clementis, Dolanský, Hoffmeister, Nezval, Sekanina, Slánský a Vrbenský.

Jaksch se rozpovídal o jednáních během války s dr. Benešem. Zpozdoroval údiv na mých očích. „Anyni ukážu,“ řekl, „jakým trikem vymámil Beneš souhlas prezidenta Roosevelta s plánem odsunu.“ Měl péknou knihovnu. Vstal a vybral Benešovy paměti.

Beneš navštívil Spojené státy severoamerické v květnu a červnu 1943. O schůzkách s prezidentem Rooseveltem poslal důvěrné depeše Janu Masarykovi, ministru zahraničních věcí a vládě. 13. května Beneš telegrafoval: Roosevelt souhlasí s koncepcí, že počet Němců v Československu je třeba po této válce co nejvíce redukovat transferem.

S touto depeší v kapse navštívil dr. Ripka sovětského velvyslance A. J. Bogomolova. O průběhu informoval dr. Beneš depeší, která byla doručena 29. května: Navázav na to, že po britské nyní též americká vláda je pro transfer čs. Němců, vyložil jsem mu, že toléž očekáváme od vlády sovětské a že nám nestačí říkat, že je to vnitřní věc. Bogomolov mi otevřeně řekl, že váhala-li dosud sovětská vláda určitě se vyslovit, bylo to jisté proto, že ještě nevěděla, jakou politiku bude dělat vůči Německu. Také to po jeho názoru nyní zraje... a myslí, že nebude pořízi... Slíbil, že ihned učiní sondáž, tak aby věc byla připravena ještě před Vaším příjezdem do Moskvy.

„Byl dr. Beneš oprávněn sdělit prez. Rooseveltovi při první schůzce 13. května 1943,“ pokračoval W. Jaksch, „že má souhlas s zásadou transferu nejen od britské, ale též sovětské vlády? Nebyl To potvrzuje Ripkova zpráva o rozhovoru s Bogomolovem. Kdyby Beneš a Ripka měli sovětský souhlas s odsunem, nemuseli by jej těsně před 29. květnem naléhavě vymáhat.“

Manévr se podařil.

6. června 1943, den před druhou návštěvou dr. Beneše upřezidenta Roosevelta, odeslal dr. Ripka depeši. Jen pro Beneše. V sobotu večer telefonoval Bogomolov na venkov, že „právě dostal kabel, že sovětská vláda souhlasí s myšlenkou transferu Němců“. Bogomolov výslovně žádal, abych Vám to ihned telegrafoval.

„Tudíž,“ dokončil výklad W. Jaksch, „teprve 7. června mohl dr. Beneš informovat amerického prezidenta, že má souhlas s myšlenkou odsunu, jak od britské, tak od sovětské vlády. Beneš se pokusil celou věc zaměřit, neboť své depeše do Londýna zveřejnil na straně 285 (Paměti - Dotisk I. vydání v listopadu 1947) Depeše H. Ripky, týkající se sovětského stanoviska, až na s. 361-362. Proč?“

Rozloučil jsem se s W. Jakschem ve velice sklíčené náladě.

V roce 1952 přijel do Londýna doc. dr. Emil Schieche, sud. něm. soc. demokrat, usazený od roku 1939 ve Švédsku. Navštívil historickou sekci britského Foreign Office, kde mohl nahlédnout do tehdy ještě tajných spisů o jednání dr. Beneše v tzv. likvidaci Mnichova a radikálního řešení německého a maďarského problému v ČSR. Protože jsem mu posílal náčrty kapitol své studie k poznámkování, stejně jako prof. dr. Jaroslava Stránského a J. Smutného, pozval mě na večeri a obeznámil mě výsledkem výzkumu na Foreign Office.

Byl značně rozrušen. Nemohl přijít dr. Benešovi na jméno. Doporučil mi, abych svou studii uložil do zásuvky a počkal 30 let, až se odtajní dokumenty, protože tak, jak o jednáních napsal dr. Beneš, tomu ve skutečnosti nebylo. Kdybych spoléhal na Paměti jako na spolehlivý pramen faktů, udělal bych si velkou ostudu.

Ve studii jsem pokračoval ještě několik let. V roce 1955 přeložil Miloš Svoboda devět kapitol do němčiny a vydal je v tiskové službě v Mnichově. Jsou mimo jiné uloženy v archivu Collegia Carolina v Mnichově. Domnívám se, že jsem byl mezi prvními českými autory, kteří se zabývali vyhnáním a odsunem německého obyvatelstva z ČSR. Rukopis jsem nedokončil, protože na počátku padesátých let v této záležitosti, mimo Benešovy Paměti, nebyly jiné prameny k dispozici. Musel jsem se věnovat důležitějším věcem než přehrabování historie. Rostla rodina.

Která dezinformace tak rozhorlila doc. dr. E. Schiecheho? Na odpověď na tuto otázku jsem musel čekat až do roku 1974, kdy vyšla studie prof. dr. Johanna Wolfganga Brügela Tschechen und Deutsche 1939-1946.

Dr. Beneš tvrdil, že během vyjednávání o likvidaci Mnichova mu sdělil 25. června 1942 vyslanec Nichols:

...britská vláda podrobně uvažovala o našem stanovisku stran transferu proti nám se provinivšího minoritního obyvatelstva a že po tom, co se nám v roce 1938 a za války stalo, při konečném řešení našich menšinových otázek po vítězném skončení války proti zásadě transferu minoritního obyvatelstva z Československa, ve snaze učinit z ČSR stát národnostně co nejsourodější, nemá v úmyslu se stavět.

Brügel mohl prostudovat odtajněné záznamy o rozhodnutích britského válečného kabinetu. 2. července 1942 referoval Anthony Eden, ministr zahraničí, o problému německých menšin ve střední a jižní Evropě. Požádal o souhlas s všeobecným principem odsunu v případech, kdy se to „bude zdát nutným nebo žádoucím“. Kabinet přijal Edenův návrh 6. července.

Brügel zveřejnil výňatky z Edenova referátu na s. 170-171. Zdůrazňuje, že je naprosto rozdílný od tvrzení dr. E. Beneše. Ani zmínka o transferu proti nám se provinivšího obyvatelstva, ani zmínka o národnostně nejsourodějším Československu.

Mám další otázku: Jak mohl vyslanec Nichols informovat dr. Beneše o usnesení britské vlády 25. června, když k němu došlo až 6. července 1942.

Doc. dr. Schieche mně dobře poradil. Každý, kdo bere Benešovu tvrzení za bernou minci se dožije zklamání. Jeho Paměti jsou příkladem propagandy, která se neleká lži ani malých ani velkých. Účel pozehnává i ty nejneumělejší prostředky.

Kandéř Jaromír Smutný, očitý svědek každodenních tahů dr. Beneše na diplomatické šachovnici, nazval svého velmistra Machiavellim XX. století.

Myšlím, že mu neukřivdil.

12. dubna 1955 mně napsal prof. dr. J. Stránský, bývalý ministr: „Pro mne nejsou citáty z Munich Before and After důležité jako ukázka skoků v sudetské otázce, ale jako pravdivá dokumentace, že většina českých Němců se nechťela odtrhnout. Volební úspěch Henleinův v roce 1935 i v obecních volbách 1936 to nevyvrací, neboť Henlein se veřejně hlásil k ČSR, takže není zapotřebí vysvětlovat jeho většinu jen terorem.“

S. Berton, 38 Abingdon Road, Roseville, NSW Australia 2069

Arts

Portréty, kresby, olejomalby, koláže

MARIA GABÁNKOVÁ
TEL.: (416) 535-8063

Byt k pronajmutí

2-ložnicový byt k pronajmutí. Pěkný a čistý Měsíční nájem 683 dolarů, včetně elektřiny a topení. Vše potřebné poblíž. 2900 Jane St. (severně od Sheppard). Tel.: (416) 744-7027 nebo 742-5254.

622-24

Na prodej 1200 m² pozemek v Bratislavě, v krásném prostředí (na trati Viedeň-Petržalka), plyn, elektrina, městský vodovod, kanalizace, telefon. Možnost iéž výměny za protihodnotu v Torontu. Prosíme, odpovede posielajte vylučne faxom na číslo: (416) 767-5677.

613-16

ALL KINDS OF
SIGNS

GARAGE SALE

TODAY'S SPECIAL

Open

- * Showcards
- * Banners & Posters
- * Sales promotions
- * Window Splash

Great prices!

Call Marina at (416) 366-5935

625-15

Travel

NITRA TRAVELWORLD WIDE TRAVEL SERVICE
Výhodné letní letenky
s ČSA**\$ 859.00**Toronto-Praha,
Brno nebo Ostrava
Pouze pro nedělní lety!
Auto na jeden den

za 55 dolarů.

Zavolejte si
o podrobnosti!**CESTOVANIE
DO CELÉHO SVETA
504-3800**

Fax: (416) 504-8186

Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,
Toronto, Ont. Canada
M6J 1E5**BLANKA MARTINČEK
MANAGER****Lužičtí Srbové - Výhledy do budoucnosti**

Nejprve stručný přehled lužické historie od poloviny devatenáctého století až do dneška. V 19. století dochází k buditeckému probuzení pod vedením lužické inteligence, zejména Horu lužické (Handrij Zejler). V roce 1848 byl v Praze Slovanský sjezd, který rozněčil téměř vyhaslé jiskry lužického vědomí. Rovněž na univerzitě v Lipsku působili lužičtí buditelé, ale nebylo jich tolik, aby udělali závažné a počáteční změny.

Po světové válce 1914-1918, kdy Německo bylo poraženo, vzniklo několik sporných částí, jejichž soudnost byla se stávajícími úspěchy vyřešena v prvních dvou letech po válce: 1. Alsasko-Lotrinsko, 2. Horní Slezsko, 3. jižní část Východního Pruska (Masursko), 4. Jižní Slazvig a 5. Lužice.

Alsasko-Lotrinsko připadlo bez problémů k Francii. Alsasane, i ti, kteří nemluví francouzsky a byla jich většina, se cítili vždy Francouzi.

Horní Slezsko - většina obyvatelstva byli Poláci, ale na území převzala vládu organizace Stahlhelm, která se v začátcích 30. let spojila s NSDAP.

Stejný osud postihl i obyvatelstvo jižní části Východního Pruska.

Severní část Jižního Slazvigu se po demokratickém plebiscitu, který nebyl ovlivněn Stahlhelmem, připojila k Dánsku.

O Lužici se jednalo na mírových jednáních v Paříži v letech 1918 a 1919. Zde byla delegace vedená dr. Edvardem Benešem - ministrem zahraničí a dr. Karlem Kramářem, prvním ministerským předsedou ČSR (politicky byl tento právicový politik národním demokratem, ražení panslavistického, jeho žena byla Ruska). Do Paříže vyslali Lužičtí Srbové rovněž delegaci. Bohužel přes značnou pomoc poskytnutou československou delegací, Lužičtí Srbové neuspěli.

Na začátku třicátých let jsem viděl knihu o Karlu Kramářovi, kde byla i jeho mapa tzv. Slovanské hře. Hlavním městem byla Moskva a Lužice je ukázána jako část království českého.

V prvních deseti letech po válce došlo k velkému rozmachu Lužičanů, kterým byla poskytnuta veškerá pomoc při studiích v Praze, ale netrvalo dlouho a opět přišla německá asimilace. Po roce 1933 Hitler zrušil lužické školství.

Ko konci války obsazuje lužické území 1. ukrajinská armáda vedená maršálem Koněvem a 1. polská armáda, které obsazují Budyšin i

Chotěbuz. V Budyšině se tvoří nová DOMOVINA a výbor za předsednictví dr. Jana Cyže odjíždí do Prahy a tam žádá, aby československá vláda pomohla Lužici. V Praze se demonstruje s heslem: OBSADTE LUŽICI. Rovněž polský tisk žádá, aby polská armáda obsadila Dolní Lužici. Heslo: NA LUŽICI POLSKÁ STRAŽ. Československá vláda si uvědomuje, kam by toto mohlo dojít a že by to mohlo mít neblahý vliv na Postupimskou dohodu. Jelikož si totiž uvědomují i Poláci, demonstrace přestávají.

Jak se jeví situace dnes, půl století po druhé světové válce?

Dotázal jsem se kolik novin je dnes vydáváno v obojích lužičtinách. Podle informace z organizace Domovina: V hornolužičtině: 1 deník (Serbské noviny), 1 týdeník, 2 měsíčníky, 1 týdeník pro děti, 1 školské noviny. V dolnolužičtině: pouze 1 týdeník (přestože

Dolnolužičané dostávají německou podporu). Možná, že by pomohlo řešení, o kterém jsem se dověděl během svého nedávného pobytu na Floridě. Do kanceláře v hotelu přišel zákazník z Belgie. Nebyl to ani francouzsky mluvící Valon ani Flám, ale Belgičan německého původu z území o rozloze dvou okresů, které dostala Belgie po první světové válce a které mělo sloužit jako nárazník v případě konfliktu.

Tyto dva okresy se jmenují Eupen a Malmédy a dnešní počet obyvatelstva je zde 35 tisíc. Němčina je zde uzákoněna jako národní jazyk, přestože počet německy hovořících obyvatel je velmi malý.

Jelikož je Lužičanů v Německu tolik, co německých obyvatel v Eupen a Malmédy, mohlo by se použít stejného pravidla.

A ještě jedna zajímavost. Předci Wayne Gretzského pocházejí z Německa, není vyloučeno, že by mistr hokeje byl lužického původu, ale jak tuto informaci ověřit?

Dr. Z. Ševčík-Scarborough

**PLÁNUJETE SVOU PŘÍŠTÍ
ZÁSILKU?**Nabízíme spolehlivou a rychlou přepravu mezi Centrální
Evropou a Severní Amerikou

Pravidelný týdenní servis

Sběrna kontejnerů v obou směrech!

Naše distribuční strategie sleduje přesně Vaše potřeby
a zahrnuje sklady a veškerý servis
spojený s odbavením Vašeho nákladu**Praha-Toronto-Montreal-Ottawa**

INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS

Volejte Jerry Formánek 905-678-6412 905-678-7544

Landmark Travel Inc.Tickets with ČSA, KLM, Alitalia
Best Personal Service
Tickets delivered free24 Roy's Square
(Yonge and Bloor)

Toronto, Ont. M4Y 2W2

Tel.: (416) 962-6110 Fax: (416) 962-5910

Way to TravelNabízíme levné přímé lety z Toronto do Prahy
s ČSA DO ČECH I NA SLOVENSKOMožnost telefonického zakoupení letenky.
Letenku dodáme až na místo.

Soukromé ubytování v Praze i Bratislavě

Notářská osvědčení * pozvání * pojištění

65 The East Mall, Suite 100 C,
Etobicoke, Ont. M8Z 3W3
Tel.: 259-1244, Fax: 259-9602**KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.**

296 Queen St. W. Toronto, Ont. M5V 2A1

Tel.: (416) 593-0600, Fax: (416) 593-0604

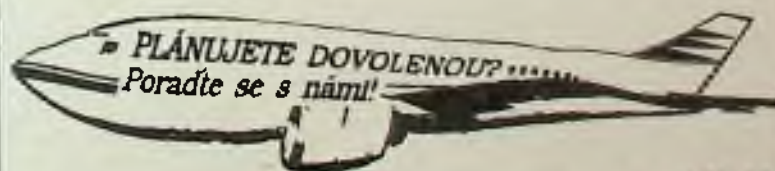
Levné lety do Evropy

Praha-Ostrava-Bratislava-Košice-Vídeň-Budapešť

Výhodná dovolená

Notářské služby

Dana Nohavica.

**INTERNATIONAL
TRAVEL
SLOVAKOTOUR****TORONTO**644 Queen St. West,
Toronto, Ont. M6J 1E4

Tel.: (416) 504-5657,

(416) 504-9095,

(416) 504-7383

Fax: (416) 867-8657

VANCOUVER

F & L Travel Centre

Tel.: (604) 433-5112 Fax:

(604) 433-4102

SLOVO MÁ JOSEF ČERMÁK

Čtveřice zajímavých Angličanů

Napadlo mi tuhle, koho bych vybral, kdybych měl jmenovat několik zvlášť vlivných osobností tohoto milénia. Přišla mi mysl samozřejmě řada jmen: zakladatelů náboženství, objevitelů nových pevnin, malířů, sochařů, myslitelů. Nakonec jsem skončil se čtyřmi jmény. Pravděpodobně bych býval mohl skončit s jinými čtyřmi jmény, ale skončil jsem se jmény čtyř Angličanů, protože se mi zdá, že jejich vliv na lidskou civilizaci byl mimořádně globální a pronikavý. První z nich spatřil světlo světa 15. dubna 1564. Jeho jméno?

WILLIAM SHAKESPEARE

Někdy se také podepisoval jako Willm Shaks. a nejméně pět jinými jmény. Byl třetím z osmi dětí. Do školy toho moc nenachodil. Zdá se, že radši pytláčil - zvlášť ho přitahovali srnci a králíci. Párkrát byl chycen, spráskán a dokonce i vězněn. Oženil se, když mu bylo osmnáct (jeho nevěsta, Ann Hathway bylo dvacet pět) a po šesti měsících se novomanželům narodila dcera Susana, kterou po dvou letech následovala dvojčata, syn Hamnet a dcera Judith. Brzy po jejich narození William opustil svoji rodinu i svůj rodný Stratford a šel hledat štěstí u divadla v Londýně. (Mimochodem je možné, že měl více dětí. Hospodský v oxfordské krčmě, kde se Shakespeare často stavoval, dával najevo, že byl nezamýšleným následkem jedné z Shakespearových návštěv.) Z počátku to neměl snadné: nosil kulisy, zametal jeviště, pak hrál drobné role a psal. Zdatně se oháněl i obchodně, hlavně ve Stratfordu. V r. 1598 si už stál tak dobře, že byl jedním z financierů divadla „Globe“.

(Původní divadlo „Globe“, v němž Shakespeare uvedl Hamleta, Macbetha a Krále Leara, vyhořelo v r. 1613 - jiskra z kanonu při představení Jindřicha VIII zapálila slaměnou střechu, po obnovení sloužilo umění až do r. 1642, kdy všechna divadla v Anglii byla zavřena a v r. 1644 bylo zbořeno. Třetí proměna tohoto divadla, které mnozí považují spolu s řeckým divadlem za nejvýznamnější divadlo naší civilizace, bude otevřeno 21. srpna provedením *Dvou šlechticů veronských* necelých 100 metrů od původní budovy.)

Shakespeare, který opustil tento svět jako zámožný majitel řady domů (napadlo mi, zda si při umírání připomněl několik řádek ze své hry *Veta za vetu* Jsi-li bohatý, jsi chudý, neboť jako osel, prohnutý pod vahou ingotů, neseš své těžké bohatství kus cesty a pak je s tebe sejme smrt. Ale asi sotva: Shakespeare umřel 23. dubna na horečku, kterou si uhnal na veselé party s Draytonem a Benem Jonsonem, při které téžce pil...) za sebou zanechal snad největší literární dílo všech dob: slavné sonety, skoro čtyřicet her. Zřejmě se nijak nesnažil o jejich vydání. Šestnáct jich vyšlo za jeho života, ale pokud známo, bez jeho spolupráce. Teprve v r. 1623 jeho přátelé vydali 36 jeho her. Dosud existuje 200 výtisků, z nichž každý má jistě hodnotu desítek tisíc dolarů.

Jeho první hry, jako třeba *Komedie plná omylů*, byly lehké nenáročné pokusy, ale každou další hrou Shakespeare vyzrál v nenahraditelného mistra anglického jazyka a londýnské scény. *Richard III*, *Romeo a Julie*, *Kupec benátský*, *Sen noci svatojánské*, *Jindřich IV*, *Jindřich V*, *Jak se vám líbí* patří do první vlny jeho tvorby. Několik citátů (nemám, bohužel, po ruce slavné české překlady Shakespearových her, ale doufám, že ani můj kstrbatý překlad nedokáže úplně zničit perlivou krásu jeho slov):

ROMEO A JULIE

Dobrou noc, dobrou noc!

Loučení je takový krásný smutek,
že ti budu říkat dobrou noc až do rána.

Dejte mi mého Romea; a až umře,
vezměte ho a rozdělte ho na malé hvězdy
můj Romeo dá tolik krásy tváři nebe,
že celý svět se zamiluje do noci
a sotva si všimne okázalého slunce.

Má jediná láska se zrodila
z mé jediné nenávisti.

Co je ve jménu? To, co nazýváme růží,
by vonělo stejně sladce
pod jakýmkoliv jménem.

Na jeho čele hanba se stydí usednout.

RICHARD III

Přiveďte mi koně, ně království za koně!

KUPEC BENÁTSKÝ

Vidím svět, jakým je;
jevištěm, na kterém každý musí hrát svou roli
a moje je smutná.

Potom přišly hry s hlubším ponorem: *Julius Caesar* (komu neběhal mráz po zádech při Antoniově farizejské řeči nad Caesarovou mrtvolou?) Anebo: V určitých okamžicích jsme tvůrci svých osudů. Důvod, proč jsme poskoky, milý Brute, není ve hvězdách, ale v nás!

Hamlet - zasmušilý, brilantně šílený dánský princ, luští rébus života a smrti (Být či nebýt...) na elsinorském hradě, kde jeho královská matka se objímá s bratrem a vrahem jejího manžela. V Shakespearových dramatech zaznívají temnější a pesimističtější tóny, v *Hamletu* ještě poněkud vyvážené kladnějšími postavami Horatia a Ofélie.

Othello, *Macbeth*, *Král Lear* - trojice nejčernějších Shakespearových her, v nichž svět se zdá propadat do žumpy zla, krve a násilí. Do tohoto období patří i *Něco za něco*, v němž mne okouzilo několik veršů: Musím-li umřít, přistoupím ke tmě jako k nevěstě a sevřu ji ve svém náručí.

Ve svých posledních hrách, *Antonijs a Kleopatra*, *Koriolanus*, *Timon Athénský*, *Perikles*, *Cymbelin* a *Zimní pohádka*, Shakespeare vidí svět v poněkud rozmanitějších barvách a zahlédneme i záblesky vznešenosti. Pro nás je ovšem záhadou, proč nás (Bohemii) v *Zimní pohádce* obdařil mořem a naše dějiny obohatil králem Polixenem. Poslední hra přičítaná Shakespearovi, i když z ní pravděpodobně napsal jen několik scén, je *Bouře*, romantické drama se šťastným koncem, usmířený básnický epilog s melancholickými akordy: Jsme ze stejné látky jako sny. A náš malý život je obklopen spánkem.

Dobrá zpráva pro cestující Českých Aerolinií...

**ČSA vám nabízejí
tři lety týdně**

Počátkem dubna tohoto roku bude v platnosti
nový letový řád pro naši letní sezonu.

Od 9. června 1996 do 22. října 1996,
České Aerolinie vám nabízejí tři lety týdně
z Toronta do Prahy.

Cestující si nyní mohou vybrat nejenom z odletů
ve čtvrtek a sobotu, ale také z nového
přímého letu každou neděli.

Spojte se s vaší cestovní kanceláří nebo
zavolejte přímo na České Aerolinie.

Toronto: (416) 363-3174

Montreal: (514) 844-4200

Pouze České Aerolinie létají přímo do Prahy.

Ale Shakespeare je rovněž autorem slavných sonetů: Láska je příliš mladá, aby znala svědomí, ale všichni víme, že svědomí je dítětem lásky. Shakespeare o hodnotě svých veršů neměl pochybnosti: 'Ani mramor, ani pozlacené sochy princů nepřetrvají tento mocný verš'.

Skoro 400 roků po své smrti Shakespeare mluví k dnešku stejně výmluvně jako k alžbětinské Anglii.

A mluví vpravdě k celému světu. Ale životnost jeho díla není jediným důvodem, proč jsem ho zařadil do své čtveřice zajímavých Angličanů. Souhlasím s Drydenem, že Shakespeare „ze všech moderních a snad i antických básníků měl největší a nejobsáhlejší duši“. A souhlasím s Lessingem, že Shakespeare převyšuje všechny básníky, antické i moderní. Po mém soudu nahlédl nehlouběji do lidské duše i lidského srdce a zachytil lidské vášně a konflikty jazykem tak uhrančivým jako nikdo před ním, ani po něm. Ze všech básníků po sobě zanechal nejvýraznější stopu v písku času.

Medaile české výpravy

ZIATO: Martin Doktor kanoistika, 500 m a 1000 m; Štěpánka Hilgertová kanoistika, slalom divoká voda; Jan Zelený atletika, oštěp.

STRIBRO: Lukáš Pollert kanoistika, slalom divoká voda; Jana Novotná a Helena Suková tenis, čtyřhra; Jiří Rohana a Miroslav Šimek kanoistika, slalom divoká voda.

BRONZ: Tomáš Dvořák atletika, desetiboj; Miroslav Januš stříla na hůlci terč; Šárka Kašpárková atletika, trojskok; Jana Novotná tenis, dvouhra.

Slovenské medaile:

ZIATO: Martikan, vodní slalom, C1

STRIBRO: Kňazovický, kanoistika, C1 500 m

BRONZ: Goner, stříla na 17. místě. Slovensko s

V celkovém hodnocení skončila ČR se 4 zlatými, 3 stříbrnými a 4 bronzovými na 17. místě. Slovensko s jednou zlatou, jednou stříbrnou a jednou bronzovou se dělilo s Itálií o 42. místo.

Zemřel legendární

František Plánička

Praha-město. Poslední ze slavné fotbalové jedenáctky Československa, která získala v Římě roku 1934 stříbrné medaile na mistrovství světa, legendární brankář Slavia František Plánička, zemřel v sobotu po polední po dlouhé nemoci v Thomayerově nemocnici v Praze ve věku 92 let. V Římě přivedl jako kapitán mužstvo do finále, v němž podlehl po statečném boji ve zlanizovaném prostředí domácí Itálii v prodloužení 1:2. Plánička se stal legendou světového fotbalu a ve své době neměl konkurenci. Za reprezentaci nastoupil v 73 zápasech a za Slavii, již zůstal věrný až do smrti, odchytal 969 oficiálních zápasů. Plánička nebyl v životě ani jednou napomínán, ani vyloučen. V roce 1994 byl oceněn Cenou fair play Českého klubu fair play při Českém olympijském výboru a obdržel i Mezinárodní cenu fair play UNESCO.

Zemřel slavný trenér Vejvoda

Praha-město. S vírou, že se dožije návratu Dukly do první fotbalové ligy, chodil do poslední chvíle na její zápasy bývalý slavný trenér Jaroslav Vejvoda. Nedočkavě, v neděli zemřel po těžké nemoci ve věku 76 let. "Omalychlidech se trdí, že upíná napoleonským komplexem," říkával Josef Masopust, Vejvodovo nejslavnější fotbalové dítě. "Jenže on komplexem netrpěl. Ale pokud jde o mistrovskou strategii, pak ho lze k Napoleonovi přirovnat." Vejvoda se v Dukle podepsal pod sedm titulů, dvakrát vyhrál Československý pohár, v letech 1961 až 1964 proslulý Americký pohár v New Yorku. Proslavil se v ústí Spartu, pak Viktorie, kde také začal jako trenér. Pokračoval v Ostravě a Dukle, odkud si dvakrát "odsoužil" do Legie Varšava. V Dukle vychoval plejádu slavných fotbalistů.

1. kolo fotbalu ČR

11.8.96: Jablonec-Hradec Kr. 2:0, Bohemians-Budějovice 1:1, Dmovice-Karviná 4:0, Liberec-Olomouc 1:1, Plzeň-Teplice 1:1, Ostrava-Zlín 3:0, Slavia-Opava 1:1, Bmo-Sparta 2:1.

Slovenská liga:

1. kolo: Slovan Bratislava-Dunajská Streda 1:2, 1. FC Košice-Tinava 2:2, Ilumenné-Petržalka 0:0, Rimavská Sobota-Dubnica 2:1, Bardejov-Zilina 1:0, Nitra-Prievidza 0:1, Prešov-Inter Bratislava 2:0, Banská Bystrica-Lok. Košice 3:0.
2. kolo: Lokomotiva Košice-Tinava 1:1, Prievidza-Bardejov 1:0, Inter-Nitra 3:1, Petržalka-Prešov 0:0, Dunajská Streda-Rimavská Sobota 2:1, Zilina-Slovan 0:2, Dubnica-FC Košice 1:1.

Výprask probudil Slavii ze snů

Grasshoppers-Slavia 5:0

Curych-In/Roman Meliška Švýcarský šampion nepustil taktovku utkání ani na minutu ze své moci a permanentně vyrážel do smrtících brejků, takže Slavia, očividně poznamenaná odchodem loňských hvězd a neschráností, neměla daleko k ansámblu vyjukaných nováčků. Svůj den neměl ani gólman Stejskal, na jeho konto padá minimálně jedna branka. Vracíme se zpět z nebeských cest. Chvillemi mi to připadalo, jako kdyby hrál matefská školka s dospělými, prohlásil po utkání druhý trenér Josef Pešice. Navzdory zbyvajícím odvětl (21. 8.) zřejmě neodvratné vyřazení Slavie z předkola Ligy mistrů znamená, že poslední český mistr nastoupí pro útok do 1. kola Poháru UEFA. Loni v něm Pražané postoupili až do semifinále. Brankář Stejskal lovil míč ze sítě hned v 1. minutě, branka sice pro ofsajd neplatila, ale přišli minuty slibovaly smrt. V neustávajících provazech deště, které trávník během dne proměnily ve zrádnou skluzavku, nasadili domácí pekelné tempo a obrana Pražanů jen s vypětím sil blokovala výboje Turkymilaz z Moldovanem. V 11. minutě si první jmenovaný došel na hranici pokutového území ke Kubíkovi pro fault, domácí zahrávali nepříteli kop a než se Slavia stačila zformovat, rozsvítil Turkymilaz po bleskové rozehrávce na ukazateli skóre jedničku. Loňského semifinále Poháru UEFA to na kolena nepoložilo. Ve 22. minutě vydláždil Křištofik pověstnou českou uličku pro Lasotu, jenž minul vzdálenější tyč, po půlhodině hry pálil Chuhuri ze 23 metrů vedle a Lasota volil místo sítě z úhlu patičku na dohánějícího Vágnera. Jenže v ohraň připomínali hosté nezkoušené žáčky a tak skórovali opět chytře vykávající Grasshoppers. Minutu před odchodem do kabín napřáhl Esposito z 28 metrů, Stejskal jen naznačil pohyb a míč rozvlnil síť - 2:0. Dilo sláviskécké zkazy dokončil hned po návratu z kabín opět Turkymilaz. Nejprve ve 46. minutě sam zakončil brejk, a později vyškolil děravou obranu ve spolupráci s Moldovanem. Ten si mohl dokonce balón přehodit z levé nohy na pravou a zpátky, než si usmyslel upravit skóre na 4:0. Ten zápas mě bude v hlavě strašit snad celý život. Někteří hráči tvrdě spadli na zem, jejich přístup byl chvillemi hrozný. Těcha Kubík mě šileně zklamal, prohlásil trenér František Cipro. Brankář Stejskal si přesto velké chyby nepřipouští. Při prvním gólu jsme zaspali všichni, druhý mi tečoval Kubík, a po třetím už jsem věděl, že je to průsvit, odvětl jen. V závěru ještě střídající asistent trenéra Koller (38) upravil na 5:0.

Petrovický na Světový pohár nepojde

BRATISLAVA/MIAMI (SME - VOJTECH JURKOVIC) - útočník slovenskej hokejovej reprezentácie Robert Petrovický čakal za volantom svojho Jeepu Cherokee neďaleko Palm Beach na kráľovské zelené. Keď mu naskočila, zlava do jeho dverí napadlo auto rýchlosťou 56 mil (asi 85 km/h), riadené ženou. "Robo sa neskutkne vhol na vedľajšie sedadlo, k nehám priateľky Sárky Vajtekovej. Keby bol pripášaný, asi by to nestihol a prišiel by zrejme o nohy. Odvedy uplynuli dvaja dny. Dvadsaťdvaročný "voľný agent" nám večera z Flordy referoval o svojom zdravotnom stave.

"Už je to v poriadku. Pri havárii som utrpel ľahký otras mozgu, zopár odrenín, boliel ma krk, neskôr začal chráť, s ktorým chodím k lekárovi stále. Už však znovu naplno trénujem."

V pondelok je v Prievidzi zraz slovenskej reprezentácie pred Svetovým pohárom. Neúčast na ňom vylučuje nomináciu a vy to už nestihnute...

"Pred tromi dňami som hovoril s manažérom Dušanom Pašekom. Ocel som sa v najhoršej situácii za posledné štyri roky. Stále neviem, čo bude so mnou, začínam byť z toho nervózny. Je mi ľúto, ale na Svetovom pohári si nezahrám. Závdam chlapcom a držím im palce."

Bojíte sa riskovať svoje meno na ostroslodovanom fóre?

"Aj tak sa to dá povedať. Navyše, mne vždy trvá tri štyri týždne, kým sa na začiatku sezóny dostanem do formy. Aj pred tromi rokmi na predolympijskej kvalifikácii v Sheffielde ste ma v novinách kritizovali, viani som na Pragoňanka Cup ani nešiel."

Vaším agentom je už štyri roky Rich Winter. Je možné, že stále ešte neviete, do ktorého kempu pôjdete?

"Doteraz sa Winter dlho motal v Čechách, začína ma štváť. Stále mi hovorí o NHL, ale ja si po štyroch rokoch v zámorí trúfam na NHL. Nech ma hodí do

kempu, kde ma nik nepozná a ja im ukážem, že viem hrať hokej. Winter má dobré vzťahy so štyrmi - piatimi klubmi v NHL, ale neuznáva ho Glen Sather, manažér Edmontonu, ktorý má v NHL medzi kolegami najväčší vplyv. Vyzerá to tak, že s pánom Winterom spolupracujem posledný rok."

12.9.96

Železný Braves nezklamal

Čtyři dny po získu zlaté olympijské medaile v hodu oštěpem absolvoval český reprezentant Jan Železný pod vedením jednoho z nejznámějších amerických baseballových trenérů nadhazovačů Leo Mazzoného první testy u celku Národní ligy Atlanta Braves. Baseball mám hodně rád, prohlásil po zkouškách Železný. Ve světě atletiky se pohybuji již velmi dlouho a je to pro mně vítaná změna. Chci bych vykročit novou cestou životem, dodal přesvědčivě. Tricetiletý Železný strávil na tréninku 25 minut a nadhazoval před pozorným zrakem Mazzoného a čtyřech novinářů, podle kterých vypadal Železný velmi naděje. Vedoucí skautů Paul Snyder prozradil, že přítom musel Železného učít i primárním prvkům včetně držení míčku a správného úhlového postupu při samotném hodu. Opodál sledoval svého konkurenta čtyřnásobný držitel ocenění Cy Younga pro nejužitečnějšího nadhazovače Světové série Greg Maddux. Nejsme zklamáni tím, co jsme viděli, řekl po ukončení testů Snyder. Nemí možná se naučí házet za 15 minut. Kdyby učoval denně, představte si, jak by házel za měsíc. Železný na konec dokázal svoje kvality především co se týče rychlosti nadhozu, když mu naměřili rychlost 113 km/hod., což je více než dosahuje většina nadhazovačů MLB. Protože nikdy baseball nehrál, myslím, že nebyl špatný, hodnotil Železného Mazzone a dodal: Když jsem mu řekl, aby volně trefil zadáka, tak to udělal. Když se ale Železný snažil udělat míčku co největší rychlost, přehodil chytáče a trefil kameramana, který baseballové testy dvojnásobného olympijského vítěze natáčel. Představitelé Braves uvedli, že pozvou Železného na letní tréninkový kemp a český oštěpař souhlasil. Jediné co u baseballových mladších vyvolalo úsměv na tváři byl Železného oděv. Na hřišti si totiž vyšel v červených atletických šortkách se zlatým a černým temnováním, tričku a hlavně bez nezbytné baseballové čepice.

Poháry

Kromě Slavie zasáhly do předkol evropských soutěží i další oddíly. Dařilo se slovenským zástupcům v poháru UEFA: Slovan i v odvětl zvítězil nad irským Patrickem Athlone 1:0 (celkové 5:3) a Košice zvítězily 2:1 nad albánským Teute Drac (celkové 6:2). V prvním zápase dalšího kola pak Slovan porazil turecký Trabzspor 2:1 brankami Slováků a Kinder, hosté vedli Alverazého gólem od 4. minuty 0:1 a Košice hrály nerozhodně s Glasgowem Celtic 0:0. Český zástupce Olomouc porazil v úvodním zápase této soutěže Ilutník Krakov 1:0 brankou Baránka. V PVP zvítězila Sparta v Belfastu 2:1 (53. Little-49. Siegel, 90. Lokvenec). Vítěz slovenského poháru Humenné zvítězil před 9000 diváky nad albánským Flamartai Viora 1:0 (72. Lubarskij).

Nahá sprintovala ulicí

Athens (AP) - Brankářka amerického týmu fotbalistek Briana Scurryová oslavila získání zlaté medaile tak, jak slíbila už před turnajem: běžela nahá ulicí města Athens. Několik hodin poté, co tam USA porazily ve finále Čínu 2:1, se Scurryová svlékla do naha v autě a vyběhla na ulici, což její kamarádka zachytila na video. "Běžela jsem asi třet stop a byla jsem při tom pěkně nervózní," přiznala Scurryová, kterou prý nikdo jiný neviděl. Pro případ, že by se objevila policie, měla hrankářka jako omluvu připravenu na krku svou zlatou medaili.

CLASSIFIED

Pomozte tělesně postiženým v ČR

Známky z dopisů a pohledy z celého světa posílejte na adresu:

Magda Nováková
Masarykova 156
691 64 Nosislav

Nocleh v Českém Krumlově

Penzión Běla

Běla Dvořáková,

Latrán 32, 381 01 Český Krumlov

Tel.: 011-42-337-4764

AUTO TRANSPORT

WORLD WIDE CAR HAULING

EUROPE \$990

US EAST COAST \$ 275
SPECIAL FLEET PRICE
SERVING
ONTARIO AND QUEBEC

416-761 1686

Květiny pro každou příležitost!
Dovoz květin dvakrát denně!

Pro Decor Florist

905-891-0307

LORNE PARK PLAZA
1150 Lorne Park Road
Mississauga, Ont. L5H 3A2

TATRY FLORA

Chcete darovat kytičku kvetov svojim najbližším na Slovensku?

Volajte: (905) 821-7822!
Zariadime!

Problémy s restitucí v ČR?
Pražská firma specializující se na řešení i nejobtížnějších případů vám pomůže!
Prodej-nákup nemovitostí.
Tel./Fax: (416) 504-1237.

621-2

Toto číslo bylo dáno do tiskárny v úterý 13. srpna 1996 v 22:24.
Příští číslo vyjde 5. září 1996

Real Estate

Petr Poláček, FRI, CREA

Associate Broker, Appraiser
Coldwell Banker
Phoenix Realty

25 let služby krajanům
KOUPE - PRODEJ
ODHAD NEMOVITOSTÍ

Bus.: (416) 322-6000

Fax: (416) 322-6860
Res.: (416) 733-9442